

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četr-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon Interurban 113

Cena inseratom: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četr strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

V Radič-Pribičevičevo torbo ne gremo!

Do jeseni lanskega leta sta imela vsak svojo politično torbo: Pribičevič svojo in Radič svojo. Po volitvah v narodno skupščino v septembru lanskega leta pa sta svoji politični torbi združila v eno: v torbo kmet-ske demokracije.

Kaj je prišlo iz Pribičevičeve torbe?

V tej torbi ni nikdar bilo nič dobrega. Iz te torbe ni nikdar prišlo nič takega, kar bi bilo državi v korist, marveč vedno samo to, kar je državi v škodo. Iz Pribičevičeve torbe je prišel pretirani, brezumni ter kruti centralizem, na katerem sedaj toliko trpi naša država. Vidovdanska ustava, ki je razbila zadnje ostanke samouprave in avtonomije na Hrvatskem in v Sloveniji, to je tisti usodni dar, ki so ga Pribičevič-Zerjavovi demokrati v zvezi s Puceljevimi kmetijci podelili naši državi ter vsilili hrvatskemu in slovenskemu narodu. Če se sedaj samostalni demokratje in nekdanji samostojnejši šopirijo in širokoustijo zoper vidovdansko ustavo, jim je treba v obraz zabrusiti to-le resnico: »Vidovdanski centralizem je prišel iz vaše torbe. Vi ste ga na škodo Hrvatov in Slovencev ponesli v Beograd ter ga pretvorili v srbsko nadvlast. Ako vas ne bi bilo, bi v hrvatskih in slovenskih pokrajinah vladala ljudska samouprava in avtonomija.«

To je prišlo iz Pribičevičeve torbe. Kaj pa se je kot protidar v njej nabralo? Pribičevičevi demokratje so bili do poletja 1925 skoro vedno na vladi. Njihovi ljudje so bili ministri in uradniki na visokih položajih. Njihovi izvozničarji so služili denar in pridobivali ogromne zasluge — njihovim bankam je cvetel dobiček na milijone, od katerih so milijončki padali v blagajno stranke, osobito strankinega časopisja. Ljudstvo, hrvatsko in slovensko ljudstvo, pa je stokalo pod bremenom davkov, ki so rasli od leta do leta ter ogroževali v največji meri njegov gospodarski obstanek.

Kaj je bilo v Radičevi torbi?

Samostojna hrvatska republika. Do leta 1925 jo je Radič nosil okoli v svoji torbi ter ji pel slavospeve. Ni hotel iti v Beograd, marveč je ostal v Zagrebu, ker se je bal za dragoce-no vsebino svoje hrvatske torbe. Dokler je bil v Zagrebu ter ob zvokih

tamburice proslavljal svojo »republiko, vsemu svetu diko«, je njegov sedanji pobratim Pribičevič naložil Hrvatom jarem centralizma, ki je hrvatskemu narodu vzel bana in deželni zbor v Zagrebu. Ako bi bil Radič s svojimi poslanci prišel v ustavotvorno skupščino v Beograd, bi vidovdanska ustava sigurno ne bila sprejeta, marveč bi že pri prvem glasovanju v ustavnem odboru bila propadla. Radič pa je v svoji politični dalekovidnosti, ki je njegova najslabša stran, rajše ostal v Zagrebu, da skrbno varuje svojo hrvatsko torbo z njeno vsebino: hrvatsko republiko.

Ko je potem l. 1925 iz zapora, v katerega ga je vtaknila Pašič-Pribičevičeva vlada, prišel v Beograd, je izpraznil svojo hrvatsko torbo. Pa poglejte in strmite! Kaj je bilo v njej? Samostojna hrvatska republika? — Kaj še! O tej ni bilo več sledu. Radič je priznal vidovdansko ustavo, priznal centralizem z vsemi njegovimi ustanovami in posledicami, priznal formulo o edinstveni državi in edinstvenem narodu prav tako, kot Pribičevič z vsemi centralizatorskimi pajdaši. Zato pa je Radič sprejel protidarilo centralistov: bil je sprejet v vlado, njegovi ljudje in tudi on sam so postali ministri, delala se je politika Radičeve družine, ne pa hrvatskega naroda.

Skupna Radič-Pribičevičeva torba.

V jeseni lanskega leta je bila zložena in sešita. Ni enotnega kroja in enotne oblike. Službeni napis na njej slove: prečanska fronta. Hrvatski narodni krogi pa so na njo postavili napis: hrvatska država. Pribičevič se o tem naslovu še ni izrazil. Njegove izjave o reviziji ustave so tako splošne in tako pametne, kakor sodbe kakšnega turškega kadija — sodnika —: takšne sodbe dajejo pravo obema strankama, najbolj pa kadiju samemu, ki ima od njih največ dobička. Takšen kadi je Pribičevič s svojo stranko. On je vedno politično živel od spora med Hrvati in Srbi. Do lanskega leta je bil na strani Srbob, ker je od te strani upal in dose-gel največ koristi za sebe in za svojo stranko. Letos pa, ko so radikali in Davidovičevi demokrati spoznali vso neodkritosrčnost, sebičnost in pogubnost Pribičevičeve politike ter ga pustili ob strani, se je vrgel na hrvat-

ske plat. Njegova politična torba je prirastla k Radičevi.

S to torbo sedaj havzirajo in barantajo po Sloveniji Zerjavovci ter Puceljevci. Ti ljudje bi sedaj radi vse Slovence spravili v hrvatsko Radičevo torbo, da bi nad nami vladali. Prej so Zerjavovci in Puceljevci vladali nad slovenskim ljudstvom s pomočjo Beograda, ko so bili na vladi. Sedaj pa, ko so vrženi v opozicijo, so Beogradu obrnili hrbet ter so se zatekli v Zagreb, da bi z njegovo pomočjo zopet zavladali nad slovenskim ljudstvom. Mi pa tem političnim slugam Radiča in Pribičeviča v Sloveniji odgovarjamo: Mi v velehrvatsko torbo ne gremo, kakor nismo hoteli v velesrbsko torbo! Mi nismo hoteli biti privesek Beograda, marveč smo proti pretiranemu beogradske-mu centralizmu postavili in do zadnjega časa izvajali program samouprave in avtonomije slovenskega ljudstva. Mi tudi nočemo biti in nikoli ne bomo privesek Zagreba. Naše geslo je in ostane: Slovenec gospodar na svoji zemlji! Kot samostojen gospodar je Srbu in Hrvat u enakopraven brat!

»Fuj«, je dejal naš gospodar v gostilni, kjer je sedel s tovariši pri razgovoru. Pri sosednji mizi je namreč neki faliran študent potegnil iz žepa »Jutro« s krvavo sliko dr. Korošca.

»Kaj pa je«, so se zavzeli vsi navzoči.

Liberalec je hotel »Jutro« spraviti, toda gospodar mu ga je iztrgal iz rok. Razgrnil ga je na mizo in pokazal ono gnusno sliko, v kateri smeši »Jutro« Kristusa in našega voditelja dr. Korošca. Liberalec jo je med tem hitro popihal, ker je videl razjarjene kmete.

»To je višek peklenške zlobe«, je ogorčeno pripomnil župan. »To je enak in še hujši zločin, kakor ga je izvršil Račič v parlamentu!«

»Na ta zločin pa morajo dobiti odgovor, ki ga bodo pomnili«, je dejal gospodar.

»In kaj naj bo to?«

»Prvo, kar storimo, je to, da prisilimo vse one, ki so naročeni na »Jutro«, ki prinaša tako gnusne slike, da ga pošljejo nazaj. Prisilimo jih! Ni treba tega s kolom, mi imamo še druga sredstva! Naš gostilničar ga

je že odpovedal, ker ve, da drugače ne pride noben kmet več k njemu. Trgovcu bomo povedali, da ne poznamo nobenega pardona, če prihaja »Jutro« k njemu, pa mi ne bomo. Učitelj ve, da imamo moč in vpliv, kateremu se bo moral udati prej ali slej! Z »Jutrom« pa sta popolnoma v sorodu »Kmeti list« in »Domovina«. Tudi glede teh listov velja isto! Iztrebiti jih moramo popolnoma!»

»Ali jih vidiš!«

Mlad posestnik je potegnil tri liste iz žepa. »So že moji! Zdaj bom samo napisal nanj: Ne sprejemem več!, pa bodo romali nazaj. In če jih bodo še pošiljali, bodo šli takoj rakovo pot v Ljubljano.«

»Tudi če jaz dobim ta teden enega, takoj bo šel nazaj«, je dodal soseda, ki ni skoro nikdar nič govoril, pa je tudi njega nesramnost liberalnih listov razkačila.

»To pa še ni vse, to je šele prvo delo, prvi odgovor na to gnusno blatenje našega voditelja in bogoskrunsko sramotenje Kristusovega trpljenja. Ta odgovor bomo dali mi na deželi. Oni pa, ki so v tesnejši zvezi s tem zločinom, pa prejmejo poseben odgovor. Tega bodo dali naši v mestih. Ta jih bo še hujše zbolel! O njem vam bom o prvi priliki poročal«

»Zažgimo ta nesramen list«, je zaklical soseda, in res sa ga sredi sobe sežgali. Zdaj pa gremo nad trgovca in učitelja, liste nam morata izročiti, mi jih sežgemo!»

In res so trije odšli. Kmetje so še ostali v razgovoru kake četrt ure, ko so se oni trije vrnili. Res so prinesli od obeh krvavo »Jutro« in tudi tega so v gostilni zažgali.

In gospodar je rekel:

»Nihče še ni tako peklenko zlobno sramotil slovenskega naroda, našega voditelja in tako bogoskrunsko pisal, kakor »Jutro«. Naš najhujši sovražnik je liberalen časopis in zato v boj proti njemu, v boj do skrajnosti!«

Nar. posl. Franjo Žebot:

Tako lahkomišelní Slovenci nismo.

Slovenci smo delavni narod. Urojeno nam je, da ljubimo delo, a mrzimo vsakega, ki ne mara delati. A to pravilo ne velja samo za navadna vsakdanja dela, ampak tembolj velja to tudi za javno delo za narod in državo.

Priznavajo nam vsi, da bi razmere v naši državi že davno bile lepo urejene, ako bi tudi druge stranke imele toliko veselja do dela, kakor ga ima naša Slovenska ljudska stranka. Posebno moram tu povedati odkrito besedo o Radičevcih Hrvatih. Že pri prvih volitvah leta 1920 so Radičevci pokazali, da jim ni za nobeno resno delo. Ljudstvo jih je izvolilo, da bi delali za gospodarski napredek, a ostali so doma. Radi tega so potem Pribičevičevi ljudje dali s centralistično ustavo tako slab

fundament naši državi, da imamo danes toliko nezadovoljstva. Pašič in Pribičevič sta delala, kar sta hotela. Krivi so tega pred vsem Radičevci, ki so lahkomišelnost ostali — doma.

Ko je bil Radič zadnja leta minister, ni storil niti enega koraka za zboljšanje žalostnega gospodarskega položaja našega kmeta in delavca. Bil je zadovoljen, da je sedel v ministrskem mehkem sedežu, da se je vozil z avtomobili. Niti ene stvari ni Radič na bolje uredil. Še jesenskih šolskih počitnic nam ni hotel dovoliti. Lahkomiselno je bilo delo Radičevcev, ko so bili na vladi.

Letos pa je lahkomišelnost Radičevcev in samostojnih demokratov dospela do vrhunca. Nobenega poštenega dela niso dopustili, rogovilili so neprestano, razbijali klopi, divjali kot bi bili obsedeni, psovali vse, kar ni bilo z njimi. S tem svojim lahkomišelnim delom so povzročili, da je zavrela kri Črnogorcu Račiču in je potem prišlo do znanega žalostnega dogodka. Vsega je kriva lahkomišelnost Radiča in Pribičeviča, ki sta mislila, da bosta s silo prišla na vlado.

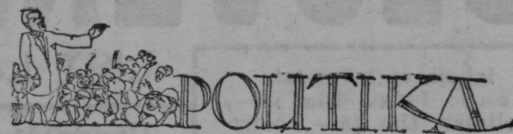
Strašanska lahkomišelnost je bila za Hrvate tudi tedaj, ko so se zapisali znanemu voditelju samostojnih demokratov in orjunašev Pribičeviču. Njemu, ki jih je prej preganjal, kakor divje zverine, ki je dal Radiča zapreti, ki je sovražil Hrvate in katoličane do skrajnosti, so se vdinjali Radičevci s Pucljem vred. Iz tega divjega zakona se je rodilo samo zlo, samo sovraštvo se je gojilo na vse strani. In od tod sedaj te žalostne razmere, kakoršnih še ni bilo. Nas Slovence, ki smo bili zvesti tovariši Hrvatov ves čas od konca vojne, je Radič sramotno zapustil in nas izdal ter nam kot svojim zaveznikom niti »Z Bogom!« ni rekel! Strašno lahkomišelnost je politika Radičeva, posebno v tem, ko je nas Slovence zapustil, a se je zvezal z največjim protivnikom Pribičevičem.

Te dni se je pozvalo Radiča, naj stopi skupno z nami v vlado in naj tudi z dejanji pokaže, kako si on misli preureditev državne uprave in gospodarstva. Ker pa Pribičeviča nihče noče v vlado, radi tega se je dal Radič zapeljati po Pribičeviču, ter zopet odklanja vstop v vlado. To je zopet strašna lahkomišelnost, ki se bo še nad Hrvati bridko maščevala. Sedaj je bila prilika, da bi Hrvati lahko dosegli, kar v glavnem hočejo, ali Radičevci so tako zaslepljeni, da ne vidijo nič, ne slišijo nič, ampak samo drviyo črez drn in strn s strastnim Pribičevičem.

Tako lahkomišelní pa mi Slovenci nismo. Mi vemo, da nas, državo in vse narode v naši državi in Evropi sploh more rešiti propada, posebno gospodarskega, samo delo, mir ter zopet mir. Sovraštvo in nemir, ki ga pridigujeta in širita Radič in Pribičevič, nas zna samo pripeljati do — nove krvave vojne in do še hujšega gorja. Namesto krščanskega bratroljubja in mira pa trosijo Radičevci

in samostojni demokrati zgago, svažo, sovraštvo in nemir. To je lahkomišelnost, ki jo mora obsojati vsak razsoden človek.

Slovenci, na to pot mi ne gremo!

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada odstopila. Ker je opozicija neprestano lagala, da sedanja vlada noče sporazuma s Hrvati, je vlada to njeno laž razkrinkala na ta način, da je odstopila. Vsi štirje klubi, naš, radikalni, demokratski in muslimanski, so sklenili, naj se na ta način Hrvatom zopet ponudi bratska roka.

Sestavljanje nove vlade. Najpreje je bil poklican na dvor Aca Stanojevič ter je dobil naročilo, da naj stopi v stik z Radičem. Radič pa ga je kratkomalo odklonil. — Kralj je šel še dalje in je tedaj naročil Radiču samemu, naj pride k njemu, če more. Radič ni šel, pač pa je poslal Pribičeviča. Pribičevič je naredil to velikansko škodo Hrvatom, ki se jim morda nikdar več ne povrne ta prilika: odklonil je za Radiča predsedstvo vlade. — Kralj se je nato posvetoval z vsemi voditelji strank v soboto pozno v noč. Razglasilo se je, da je prišla stara vlada. Toda v ne, deljo še ni bila vlada sestavljena.

Radič in tovariši ozdravili. Te dni so ranjeni Radič in tovariši zapustili bolnico in odšli v Zagreb.

Vsi za avtonomijo! Stalna zahteva SLS postaja vedno bolj zahteva cele države: Posamezne pokrajine naj dobijo avtonomijo. Ako bi Hrvate že preje srečala pamet in bi držali z nami, ne bi jim danes bilo treba žalovati.

Radič zoper Slovenijo! Radičev srda se ne obrača le zoper Srbe, ampak še posebej zoper Slovence. Pravi, da smo Slovenci le Hrvatje-kajkavci, da Slovenija sama ne sme dobiti avtonomije, ampak mora spadati pod — Zagreb! On hoče, da bi bila naša država organizirana tako kot Avstro-Ogrska, ki je imela tudi dva dela: Avstrijo in Ogrsko. Naša država naj bi imela tudi dva dela: Srbijo in Hrvasko. Če Radič misli, da bomo Slovenci na take njegove zahteve pristali, se pa jako moti. Znova se kaže, kakih hlapci so radičevci v Sloveniji, ko morajo podpirati tako protislovensko politiko.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Grčiji nered! V Grčiji vlada velik nered. Komunisti štrajkajo, vojska se upira, Venizelos je sestavil novo vlado, razpustil narodno skupščino. Zarote enih vlastiteljnih proti drugim so na dnevnem redu.

V Rumuniji red! V Rumuniji se je razburjenost počegla. Država je dobila zunanje posojilo in sedaj se bo v redu delovalo. Karl bo dal mir, ker je njegov zakon ločen.

Avstrija in Italija sta se vsled hude kritike dr. Seipla nekaj časa grdo

gledali. Sedaj so se odnosi med obema državama zopet uredili.

V Nemčiji vlada sestavljena. Končno se je posrečilo Müllerju sestaviti vlado. V vladi je tudi eden od centruma. Vlada je le prehodnega značaja.

V severnih državah Evrope vedno bolj obsojajo Italijo, ki je s svojim neumestnim poletom na sev. tečaj uničila življenje najboljših letalcev. Sovraštvo proti Italiji je vsesplošno. Mussolini je dosegel ravno nasprotni uspeh, kakor ga je nameraval.

Rusijo kritizirajo in ji dokazujejo, da s svojim boljševizmom ni na pravi poti. Najbolj ji čitajo, da je v boju zoper Cerkev zdijvala ljudi, katere zdaj namenoma pušča v neomiki.

Mehika ima novega predsednika. Pri volitvi predsednika je divjak Calles propadel. Izvoljen je general Obregon. »Jutro« se tolaži, da je tudi ta general nepopustljiv napram katoličanom, ki naj se nikar ne vesele, ko je Calles propadel.

Predsednik Združenih držav Sev. Amerike — katoličan? Schmidt — katoličan — ima največ upanja, da postane predsednik Združenih držav Severne Amerike. Bog daj!

ZA NEDELJO

Lažnjiv prerok.

Nauki in opomini našega Gospoda imajo veljavo za vse čase. Posebno opomin radi lažnjivih prerokov je kakor nalašč za naš čas. Koliko je danes takih krivih prerokov, ki prihajajo v ovčjih oblačilih, ki se delajo nedolžne, ki obljubujejo celo srečo, a so v resnici grabljivi volkovi, ki prinašajo le nesrečo. Taki lažnjivi preroki so tudi razna mnenja, ki jih skušajo nekateri spraviti med ljudi. Eno takih mnenj, ki ga lahko velikokrat slišite, je: »Kaj nam je vere treba! Tudi brez vere človek lahko pošteno in srečno živi.«

Na videz so to še precej nedolžne besede, a v resnici so pa velik kriv prerok. Zakaj pa to izbegavanje veri, zakaj to, četudi prikrito prizadevanje odstraniti vero? Ali vera tam, kjer se je oklepajo res s srcem, ne rodi toliko lepih sadov, ali ne rodi lepega in poštenega življenja, kakor nobena druga ustanova ne, ali ne rodi sreče in zadovoljnosti? Zakaj torej ta upor proti njej? Ali more kdo upravičeno oporekati veri iz razloga, da je vera proti pameti, proti znanosti? Lord of Ripon je bil vzgojen v krivi veri. Pozneje je še tudi to izgubil in je postal eden najzagriženejših nasprotnikov vere, posebno katoliške. Ker so prostozidarji poznali to njegovo nasprotstvo do katoliške Cerkev, so mu poverili nalogo, da v večjem spisu dokaže neresničnost katoliške vere. Ripon se vrže z vsem ognjem na proučevanje katoliške vere, proučuje njene nauke in cerkveno zgodovino in posledica tega je bila, da se prikaže nekoga dne v oratorijanskem samostanu in prosi, da ga sprejmejo v —

katoliško Cerkev. In kakor temu, tako se je zgodilo še mnogim drugim, ki so vestno in odkrito iskali resnico — postali so globoko verni katoličani. Pamet, znanost torej ne nasprotujeta veri. Zakaj potem odpor proti njej? Najgloblji vzrok zato je tako dobro označil pisatelj Roussseau (Rusó), ki je rekel nekemu sorodniku: »Moj sin, ohrani svojo dušo vedno v takem stanu, da se ti ne bo treba bati Boga, in nikdar ne boš dvomil, da je Bog.« Da, če se človek tako upira veri, če išče tako hlastno razlogov, s katerimi bi ovrigel vero, je pač navadno vzrok ta, ker zaradi svojega življenja ne bi rad imel nad seboj Boga, sodnika, ne bi rad imel večnosti, ne bi rad imel pekla. To misel izraža že poganski pisatelj, ki pravi: »Kdo more prenašati nad seboj jarem večnega gospoda, ki nič ne pozabi, katerega se mora bati človek noč in dan.« Če torej gre glavna vojska zoper vero za tem, da bi se človek iznebil gospoda in sodnika nad seboj, če gre glavna vojska zoper vero za tem, da bi bil človek prost, da bi bila prosta vsa njegova nagnjenja, da bi bile proste vse njegove strasti, je pač menda jasno, da ne more biti nevera, da ne more biti brezbriznost do vere dovolj trdna podlaga za pošteno in srečno življenje.

To kaže bolj kot vsako modrovanje vsakdanja izkušnja. Dne 12. februarja 1894 je vrgel 22letni Emil Henry v neki kavarni v Parizu bombo, s katero je 20 ljudi deloma ubil, deloma pohabil za vse življenje. V ječi je v svojo obrambo zapisal to-le: »Po mojem prepričanju nisem storil nič hudega. Današnja znanost je dokazala, da je domneva o Bogu lažnjiva. Če pa Boga ni, potem tudi ni gospodarja in sodnika nad menoj in jaz smem storiti vse, kar hočem.« Iz teh besed je tako razviden usodni vpliv, ki ga ima nevera na življenje. In koliko je takih slučajev! Na Francoskem so vrgli verouk iz šol in rekli, da bodo brez vere vzgajali še boljše ljudi, kakor so bili poprej. A uspeh? Po vsej Franciji, ki velja za najbolj omikano državo, so se tako začeli množiti zločini mladoletnih, da so morali celo navdušeni privrženci svobodne šole priznati svoj neuspeh. Ali drug pojav: Leta 1900 je bilo v Evropi povprečno 22.000 samo umorov, leta 1927 pa že 50.000. Če so resnične besede, ki jih je o tem žalostnem pojavu zapisal dr. Masaryk: »Tam je nagnenje k samoumoru največje, kjer je največ brezverske polovičarske izobrazbe«, je razvidno, kako so sadovi nevere in verske brezbriznosti od leta do leta žalostnejši. Isto vidimo pri zakonih, pri družinah, kako lepo, srečno družinsko življenje vedno huje razpada. Na Dunaju n. pr. je bilo sklenjenih pred vojno na leto 254 necerkvenih zakonov, leta 1927 pa že 2640. Zato pa tudi vidimo, da je šlo istega leta narazen že 1824 zakonov. Zalostno dejstvo, posebno če še pomislimo, kakšna mora biti v takih družinah vzgoja otrok. Res kriv prerok! Člo-

vek misli najti srečo, če se otrese vere, a najde le nesrečo! Kako se tukaj izpolnjujejo besede Kristusove: »Iz njih sadu jih bote spoznali.«

Varujmo se torej tega lažnjivega preroka! Ni drugega temelja za pravo in srečno življenje, kakor Kristus — kakor vera Kristusova. Kdor ta temelj zavrže, razbije srečo svojega življenja!

Dan dobrega tiska. V Španiji obhajajo vsako leto praznik sv. apostolov Petra in Pavla kot »dan dobrega tiska«, ko skušajo z molitvijo, s propagando in z zbirkami povzdigniti krščanski tisk. Zbirka je dala letos čez poldrugi milijon dinarjev. Verni Španci si prizadevajo, da bi se te njihove navade poprijeli katoličani po vsem svetu. Bi bilo res dobro in umestno!

Jubilej kapucinskega reda. Letos poteče 400 let, odkar je ustanovil Matej Bassi kapucinski red, ki je tudi med našim ljudstvom zelo znan in priljubljen in ki je imel posebno veliko zaslug, da se je po žalostni protestantovski dobi med našim narodom zopet dvignilo katoliško prepričanje in krščansko življenje. Letos šteje ta red 513 samostanov in 395 manjših naselbin ter ima 4.494 mašnikov, 1.772 klerikov, ki se pripravljajo na mašništvo in 2.931 bratov. Kapucini imajo tudi svoj tretji red med svetom, ki šteje 1.141.450 udov.

Pomembna desetletnica. 29. maja t. l. je bilo deset let, kar je bil poslan na Poljsko kot papežev zastopnik Ahiles Ratti, sedanji papež Pij XI. Bil je prvi zunanji zastopnik, ki je prišel na Poljsko, kjer se je tedaj snovala samostojna država in je papežev poslanik imel veliko zaslug, da so Poljaki svoje težnje lahko uresničili. Veliko je tudi pripomogel, da so se povoljno uredile cerkvene in verske razmere na Poljskem. Med svojim bivanjem med Poljaki se je navzel papež Pij XI. tudi svoje velike ljubezni do Rusov in splon do krščanskega Vzhoda.

Skrb za duhovniški naraščaj. Na Holandskem, kjer so nam katoličanom sploh lahko za vzgled, se je od 1220 župnij zavezalo 720 župnij, da hočejo oskrbeti po enega bogoslovca pri njegovem študiju. Izbrati hočejo v svoji župniji revnega, pa zadosti nadarjenega in pobožnega dečka, ga poslati v šole in skrbeti zanj tako dolgo, da doseže svoj duhovniški poklic.

Največji zvon na svetu imajo pač v mestu Passau na Bavarskem. Blagoslovljen je bil pretčeni teden ob ogromni udeležbi ljudstva.

Tudi uspeh. Odkar je angleški list »Daily Express« začel priobčevati grozovitosti v Mehiki, je število njegovih naročnikov naraslo za 65.000.

Pevski zbor! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—

Prva slovenska cerkev Kristusu-Kralju v Hrastniku.

Ali ste že bili v Hrastniku? Ozka dolina, vsekana med griče polne črnega premoga. Ob vodi in cesti na tesnem prostoru tovarne, steklarna in kemična, na koncu doline pa v kotu zgetene hiše delavske in naprave premogovnika. Okrog 5 tisoč ljudi živi v tej tesnobi, sedemrazredna deška in sedemrazredna dekliška šola z dvema vzporednicama (16 učiteljskih moči) sprejema številno armado delavskega naraščaja. Toda kje je hiša božja? Ne ugleda vam je oko, kajti Bog nima svoje hiše v tem zapuščenem kraju, polnem dela in truda. Stroji brne, krampi globoko pod zemljo votlo done, ni pa hrama miru in molitve, v katerem bi večna lučka naznanjala, da Bog živi med svojim bednim ljudstvom kot brat med brati. V Hrastniku ni cerkev! V Trbovlje — od šole 6 km daleč čez hrib, od postaje Hrastnik do šole je pa tudi uro hoda — naj hodijo, ali pa na Dol kot gostje v tujo župnijo. Trboveljska župnijska, leta 1660 zidana, samo 32 m dolga, 7 m široka cerkev je za 17.200 župljanov ne samo premajhna, ampak za hrastniške župljane tudi preveč oddaljena. Zadoštovala je pred 300 leti, ko še ni bilo priseljenega toliko delavstva, ki si pri svojih skromnih plačah ne more pozidati cerkve.

Hrastniški delavec nima tolažilne zavesti, da je Jezus Kristus njegov sosed, da ima svojo hišo ob njegovem domu. Hrastniški otroci ne rastejo v senci tabernaklja, tako daleč imajo v cerkev in tako redko jo vidijo. Ali ni krščanskemu človeku tako življenje mučno? Kako lahko vera ugaša, krščansko življenje usiha, ko viru milosti ni v bližini! Ko je Kristus-Kralj daleč, zavladajo krute vladarke, strasti in skrbi.

Dajmo Hrastniku cerkev!

Ustanovilo se je posebno društvo za stavbo cerkve Kristusa-Kralja v Hrastniku, ki bo zbiralo darove v ta namen. Razposlalo bo prošnje in nabiralne pole. Nihče naj teh prošenj ne zavrne. Ves slovenski narod mora pomagati, da dobi delavska kolonija v Hrastniku lastno cerkev in stalno službo božjo. Saj so sinovi našega naroda iz raznih pokrajin, ki so prišli tja iskat telesnega kruha, a morajo tako strašno stradati duševnega kruha.

Prva cerkev Kristusa-Kralja na slovenskem ozemlju naj bi to bila. Slovensko ljudstvo se je posvetilo Kristusu-Kralju, desetisoče družin si je izbralo Srce Jezusovo za Gospodarja in Kralja svojega. Postavimo mu še viden spomenik s tem, da na najpotrebnejšem kraju postavimo cerkev, njemu posvečeno. Če si hočete sprostiti posebne milosti, dajte dar za hrastniško cerkev; če se hočete posebno zahvaliti za prejete dobrote, dajte miloščino za cerkev Kri-

stusu-Kralju. Iz samih prošenj in zahval naj bo pozidana.

Ljubezen in zvestoba do Kristusa-Kralja, skrb za zveličanje duš in pa ljubezen do bližnjega naj nagne srca slehernega katoliškega Slovenca, pa bo v kratkem v Hrastniku imel Jezus svojo hišo v tolažbo tisočerim.

Za stalni odbor katoliških shodov:

Univ. prof. dr. Matija Slavič.

Za odsek za versko življenje in nramni prerod:

Univ. prof. dr. Gregor Rožman.

NOVICE

60letnica mašništva pri Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah. Dne 22. t. m. bo pri nas izredna slovesnost. G. Edvard Janžek, vpokojeni župnik v Sv. Marjeti, obhaja 60letnico, odkar je bil posvečen za mašnika. Najzgovornejši priči njegovega župnikovanja sta obe cerkvi. Podružnico Lurd je sam pozidal, farno cerkev pa povečal in popolnoma prenovil. Za lepoto hiše božje vneti mož je imel tudi v dušnem pastirstvu lepe uspehe. Še mnogo let!

Dva smrtna slučajja. V noči od četrta na petek je umrl na srčni kapi ljutomerski okrajni glavar g. dr. L. Brunčko. Pogreb je bil v soboto, dne 7. julija, ob petih popoldne. Pokojnik je bil rojen leta 1884 na Janževem vrhu pri Breznu ob Dravi. Leta 1911 je promoviral, leta 1919 pa je vstopil v službi pri politični upravi in je služboval kot glavar šest mesecev. Pokojni zapuščča ženo in otroke. — V Brežicah je umrl znani odvetnik dr. Ljudevit Stiker.

Dragoceni kelih zopet najden. Iz Sv. Ožbalta ob Dravi poročajo: »Naš dragocen zlat kelih ukraden!«, razneslo se je bliskovito pred tremi leti tudi po časopisju. Skrbno skritega, varno založenega, močno zabarikiranega ga je na Marijino obiskovanje pri pospravljanju na dilah na srečo našla farovžka služkinja. — Ne javljamo te vesele novice za neugnane skomine drznim in zvitim tatovom, ne, ne; vedeli si bomo marveč zvesto okovariti ta naš dragocen zaklad, pa ne doma, temveč previdneje in varneje kje drugod, kadar ne bo v uporabi!

Tovariši iz vojnih let, pomnite! Dne 12. avgusta letos vsi na naš sestanek na Brezje! Dobro pomnite ta dan, držite strumno disciplino in pridite vsi, prav vsi! Polovična vožnja pod običajnimi pogoji. Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

Razne novice iz Ruš. Tovarno za vžigalice v Rušah je konzorcij (gg. Glaser, Pogačnik in Gorišek) prodal družbi, ki proizvaja znane švedske vžigalice. Družba je kupila že več tovarn na Madžarskem in na Hrvaškem, tako da se je konzorcij nadejal premočne konkurence in je rajši sprejel ponudbe imovite družbe za nakup tovarne. Za izkupiček si je

nakupil g. Hinko Pogačnik lep gradč v Domžalah na Kranjskem z obširnimi posestvom in se namerava iz Ruš preseliti na Kranjsko. Za spomin hoče pospešiti in financirati zgradbo Sokolskega doma v Rušah. — Smolniška nedelja se je letos obhajala izredno slovesno. Po nekdanji navadi je bila zopet procesija okoli cerkve. Pod štirimi lipami na štirih vogalih cerkvenega prostora so postavili lične oltarčke, prekrasno ozadje pa je dajalo zeleno pohorsko gorovje. Obiskovalcev je bilo veliko od blizu in daleč. — Ruše so dobile letos dve novi sušilnici za hmelj in nadaljnji razvoj hmeljarstva je seveda odvisen od cen, ki jih bode hmelj imel letos.

Velika nesreča in zguba. V Šmihelu nad Mozirjem se je zgodila trem posestnikom velika nesreča in zguba. Dne 1. t. m. ob štirih popoldne je ubila strela enemu posestniku Lovru Goličnik pet glav goveje živine, drugemu, vdovi Jozefi Mikek, pa tri in g. Matiji Goričar, županu v Mozirju, pa eno dveletno jalovko. Zguba znaša nad 50.000 Din. Ne samo prizadeti posestniki, ampak sploh cela župnija je žalostna. Strele in hudega vremena, varuj nas, o Gospod!

Dve smrtni nesreči. Iz Hrastnika poročajo: V torek, dne 3. t. m., je zahtevala voda dve žrtvi v Hrastniku. Okoli štirih popoldne je kopala svojo 6mesečno hčerko žena čevljarja Viranta. Ker je bila deklica močna, jo je mati za hip pustila sedeti v vodi in odšla v hišo. Ko se je vrnila, je bilo dete mrtvo. Uboga mati se je v joku zgrudila na tla. Prihitele so bližnje ženske in zaščitna sestra, da pomagajo, a bilo je prepozno. Nekako ob istem času se je kopal 16letni steklarski delavec Hladnik v Savi ter utonil.

Žrtev kopanja. Pretekli četrtek, 5. julija, so se šli trije dečki v starosti od 11 do 14 let iz Brezovice na Bizelj skem kopat v reko Sotlo. Najstarejši, komaj 14letni Ivan Malus, se je hotel priučiti plavanja na ta način, da si je na prsa naložil dolge in suhe trave, ki bi naj ga držala nad vodo. Skočil je s travo v vodo, ki je deloma do 3 metre globoka in se je res držal nekaj časa nad vodo. Kmalu pa mu je voda odplavila travo, zgubil je oporo v vodi, ni mogel nazaj k bregu in je vpricho preplašenih tovarišev izginil pod vodo in utonil. Čez nekaj ur so domačini našli truplo nesrečnega fanta.

Pri orožništvu v Vojniku je shranjenih šest vkrađenih biciklov. Komur je bilo kolo vkrađeno, naj pride pogledat, če je med vkrađenimi tudi njegovo, ali pa naj pri orožniški postaji svojega kraja vpraša. Izsledil jih je naš orožnik g. Jožef Božič. — Bodite previdni, ko kupujete bicikl od človeka, ki nima te vrste trgovine. Kajti v slučaju, da je kolo vkrađeno in prodajalec nima premoženja, zgubite denar.

Državna gimnazija v Mariboru — vpisovanje se vrši v pondeljek, dne 3. septembra, dopoldne ob 8. uri v ravnateljski pisarni. Vsak učenec mora prinesiti s seboj krstni

list (rojstni list) in zadnje šolsko izpričevalo. Stari smejo biti (učenci-gimnazijci) najmanj 10 in največ 13 let; izjeme dovoljuje veliko županstvo na posebno prošnjo. Sprejemnega izpita ni; oglasijo pa se naj za gimnazijo le dobro pripravljene ter telesno in duševno dobro razviti učenci in učenke. V ozira vrednih slučajih se učenci morejo vpisati tudi tekom počitnic.

Naročniki, pozor! Mnogim naročnikom je potekla naročnina 1. julija. To lahko vidijo iz ovitka, na katerem ima vsak naročnik napisano, do kdaj ima plačano naročnino. Komur je naročnina potekla, naj takoj pošlje denar za drugo polovico leta. V drugi polovici julija se bo začel list ustavljati vsem, ki ga do takrat ne bodo plačali. Porabite torej položnice, ki smo jih zadnjič že poslali ter pošljite čimprej naročnino. Neka-teri naročniki »Slovenskega Gospodarja«, posebno v Savinjski dolini, so zadnjič dobili pomoč na položnice »Našega doma«. Te položnice so se pomešale med »Gospodarjeve«. Teh položnic ne rabite za pošiljanje naročnine za naš list. Vsem naročnikom v Savinjski dolini smo danes še enkrat priložili prave položnice. — Uprava »Slov. Gospodarja«.

BISEROMAŠNIK JANEZ KRST. LENART.

Mislinjska dolina še ni obhajala in menda tudi dolgo več ne bo slovesnosti, na kakršno se pripravlja ravno sedaj. Nadžupnik, dekan in častni kanonik v Šmartnu pri Slovenjgradcu, g. Janez Krst. Lenart, ki je pred 10 leti obhajal zdrav in krepek svojo zlato mašo, bo slavil v četrtek, dne 19. julija, svojo bisernico ali 60-letnico mašništva. Mnogokrat je videl v svojih dijaških letih našega nesmrtnega škofa A. M. Slomškega in rad pripoveduje o njegovi ljubezni do mladine in še posebej do dijaštva. In pozna se mu v celem njegovem 60letnem delovanju, da se je navzel Slomškove vneme za čast božjo ter za blagor slovenskega naroda.

Gospod biseromašnik se je s sveto gorečnostjo lotil duhovnopastirskega delovanja in povsod zapustil imenitne sledove svoje vneme. Še prav posebej ga hvali popolno preurejena cerkev in šola ter nova cesta na Tinju, nova župnijska cerkev v Poljčanah in prenovljena nadžupnijska in petere podružnične cerkve v Šmartnu pri Slovenjgradcu. Za sebe vedno skromen, je svoje prihranke obračal v dobrodelne namene in je bogato zalagal domače dijaško semenišče, pomagal čč. šolskim sestram pri vzgoji ženske mladine, se spominjal naših domačih in zunanjih misijonov, snovanja nove bogoslovnice v Mariboru in še mnogih drugih naprav. Vneto je deloval za narodno probudo v šoli, v kateri je pogosto

nadomeščal tudi pravega učitelja, in v društvih, kjer še zdaj z mladeniško navdušenostjo pogosto nastopa in priporoča, naj delujejo po Slomškovem navodilu: Sveta vera bodi vam luč in materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike. Ob prevratu je bil v silno ogroženem slovenjgraškem okraju predsednik narodnega sveta in je kot tak neustrasno branil naše narodne pravice. Seve so ga zaradi tega naši nasprotniki strahovito sovražili in še celo v lastni hiši dejansko napadali. Kdor koli pride v ta kraj, vidi še danes na stenah nadžupnijskega poslopja sledove takratne razdivjanosti. Po tem vsem pač ni čuda, da se je zaslužnega gospoda spomnila najvišja svetna in cerkvena oblast. Nj. Veličanstvo kralj Aleksander mu je podelil red sv. Save, presvetli naš škof Andrej pa ga je odlikoval z imenovanjem častnim kanonikom lavantinske škofigije. Od 27. maja t. l. naprej je gospod slavljeneč že v 87. letu svojega življenja, pa še vedno zvesto in goreče vrši svoje nadžupnijske in dekanijske posle in krepko posega v zadeve javnega življenja.

Možu takega neumornega delovanja po Slomškovih načrtih, odličnemu našem pristašu in zvestemu sotrudniku našega lista od vsega početka, vnetemu duhovniku in mnogozaslužnemu narodnemu buditelju iskreno in pristrčno čestita k njegovi izredni proslavi 60letnice mašništva »Slovenski Gospodar«.

ZDRAVLJENJE RAKA IN DRUGIH DOSLEJ NEOZDRAVLJIVIH KOŽNIH BOLEZNI.

Vsa javnost se nepopisno zanima za iznajdbo g. Poljšaka, s katero se je lotil v baraki mariborske bolnice zdravljenje raka in drugih doslej neozdravljivih kožnih bolezni. Zaupanih mu je od zdravniške komisije 28 težkih slučajev obolenja vseh vrst raka in zgoraj omenjenih kožnih bolezni. Z zdravljenjem je pričel gospod Poljšak pod nadzorstvom in vodstvom zdravnika g. dr. Vilimeka v torek, dne 3. julija. Komisija bode pregledala potek zdravljenja v petek, dne 13. julija. Urednik »Gospodarja« si je ogledal te žive mrličke pred začetkom lečenja in sedaj, ko so se rane po vestnem nakladanju Poljšakovega mazila vnele ter izgnojile. Nobeđen od 28 slučajev ni brezupen in g. Poljšak je trdo prepričan, da bodo zapustili bolnico prav vsi če že ne popolnoma zdravi, pa bo vsaj njihovo prežalostno stanje zboljšano in olajšano. Na obrazih vseh teh nesrečnih je čitati trdno zaupanje in veselost nad že dosedanji in vsakemu očesu vidnimi uspehi. Za Poljšakovo zdravlilno iznajdbo in napredovanje v zdravljenju se zanima že tudi ino-

zemsko časopisje. Bogzna koliko pisem prihaja na g. Poljšaka ne samo iz vseh delov naše države, ampak tudi iz Bolgarije, Nemčije, Francije in iz Amerike. Bog daj g. Poljšaku popolen uspeh, trpeče človeštvo se mu bo že oddolžilo za njegovo iznajdbo, ki bo ena največjih in najbolj koristnih!

Strašna usoda uboge družine. V nedeljo, dne 7. t. m., zvečer se je zgodil v Mariboru v gostilni »Grajska klet« nesrečni slučaj, da je bil zaboden z nožem v srce revni delavec K. Kebrič, oče petero malih otrok. V gostilni je bila neka družba, ki se je začela prepirati. Nastal je pretep in Kebrič, ki je v gostilni igral na harmoniko, je priskočil, da bi pomiril prepirajoče, kar pa se mu ni posrečilo. Eden izmed nemirnežev, najbrž pijan, je potegnil nož in je nesrečnega moža zabolil naravnost v srce. Kri je bruhnila in na potu v bolnico je nesrečnež izdahnul. Kebrič, ki je bil zelo miren in priden delavec, zapuščal ženo s petero nedolžnimi malo letnimi otroci. Najmlajši je star pet mescev, a najstarejši 16 let. Mati je bolna, sredstev nimajo nobenih, premoženja tudi ne. Živeli so od tega, kar je oče s svojimi pridnimi rokami zaslužil. Strašna je usoda uboge rodbine! Nimajo niti toliko, da bi si kupili kruha! Za stanovanje nimajo in za druge potrebe seveda tudi ne. — Obračam se do usmiljenih src z iskreno prošnjo, da priskočijo nesrečni rodbini na pomoč. Prosim denarnih in drugih prispevkov na naslov vdove: Amalija Kebrič, vdova delavca, Maribor, Loška ulica 8. Za vsak najmanjši dar za te največje nesrečneže se že v naprej najiskrenejše zahvaljujem. — Franjo Žebot, narodni poslanec in občinski svetovalec.

25letnica mature. V nedeljo, dne 8. julija, smo se zbrali maturantje 1902.—3. leta pri svojem tovarišu g. Ferdo Robiču, vadniškemu učitelju v Mariboru, da obhajamo svojo 25-letnico. Obiskali smo po skupni sv. maši grobove svojih nepozabnih vzgojiteljev, profesorjev Lavtar in Koprivnik ter se živahno spominjali svojih umrlih tovarišev Janžek, Dietner, Starašina in Lešnik Mirka, ki so bili v kratkih presledkih kmalu poklicani pred večnega Vzgojitelja narodov. Po sestanku v »Mariborskem dvoru« smo se popoldne zbrali v Pekrah na posestvu tovariša Robiča in njegove blage soproge, ki istotako letos slavi 25letnico svoje mature na učiteljišču v Gorici. V iskrenih besedah je pozdravljal jubilarje msgr J. K. Vreže in omenjal, da je ob svojem nastopu profesorske službe leta 1899 prevzel razredništvo ravno pri današnjih slavljencih ter jih vodil do vstopa v javno življenje; hvalil je njihovo nekdanjo marljivost in vdanost ter njihovo dosedanje 25letno smotreno neumorno delo vzgajanja naše ljube mladine in še posebej na njihovih sedanjih odličnih upraviteljskih mestih. Presrečnega pozdrava in zahvale ter pesniško navdahnjenih bodril g. gostitelja veseli,

Vsaka slovenska hiša naj ima novo barvano Slomškovo sliko!

Naročajo se pri upravi „Našega doma“ v Mariboru, Aleksandrova cesta šte. 6/1.

smo gledali obširno sliko žalostnih in veselih dogodiljajev, ki nam jo je razvil g. upravitelj Dr. Pinterič iz Šmiklavža pri Ormožu, ter poslušali o mnogih zanimivostih iz 25letnega vzgojnega dela, ki so nam jih podajali v vznešenih besedah gg. upravitelja From od Spodnje Sv. Kungote in Lešnik iz Hajdine ter mešč. šol. ravnatelj Korže od Sv. Lenarta v Sl. gor. Ločili smo se z osveženo voljo, delati neumorno tudi v bodoče za blagor naše mladine in z veselim zupanjem, da se snidemo prihodnje leto pri svojem tovarišu g. Fromu.

Rodbina Pleteršnik v Pišecah izumrla. Dne 13. septembra bo poteklo pet let, kar nas je zapustil g. profesor Maks Pleteršnik, ki ga slovenski narod ne bo pozabil radi njegovega slovarja. Dne 4. julija t. l. pa je zatisnila svoje oči v 82. letu svojega življenja njegova blaga sestra Marija, ki je zadnja potomkinja te plemenite rodbine. Dne 6. julija so jo njeni številni prijatelji s tremi duhovniki pospremili na pišečko pokopališče, koder počiva poleg svojega brata profesorja, ki ga je tako iskreno ljubila. V poslovnem govoru je domači g. župnik povdarjal, kako se je vsikdar odlikovala po svojem globokovernem življenju, po svoji vestnosti in delavnosti, po svoji brezmejni gostoljubnosti in darežljivosti. Dekliška Marijina družba je položila kumici svoje zastave žalni venec, cerkveni zbor pa ji je zapel pri hiši žalosti in pri grobu ginljivo slovo. Draga Mimi, živela si čednostno, umrla svetniško. Uživaj plačilo pri svojem Gospodu, kateremu si tako zvesto služila!

Tabor Marijnih družb in Dekliških zvez iz Dravinjske doline bode v nedeljo, dne 22. julija 1928 v Studenicah. Ob pol deseti uri bo v Studenicah slovesnost 700 letnice Lavantinske škofije, po slovesnosti gorej omenjeni Tabor. Nastopijo tudi Orli. Mladina iskreno vabljen!

Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Mariboru, Aleksandrova cesta 6-I, javlja tem potom, da ima do nadaljnjega uradne ure za stranke od 7. ure zjutraj do 1. ure popoldne.

Umrl je pri Sv. Barbari v Slov. g. dne 4. t. m. Janez Šabedar, trgovec, mesar, gostilničar in bivši posestnik po dolgotrajni bolezni v 59. letu. Darežljive njegove roke posebno ubogim se marsikdo hvaležno spominja. Ob koncu svetovne vojne, v kateri je tudi on kot četovodja služil, je preživljal vse, revne in premožne, ker je bilo splošno pomanjkanje vsega živeža. K njemu je vse hitelo, si napolnit prazen želodec. Prav po Gregorčiču je ravnal: Odpri srce, odpri roke, otiraj bratovske solze, sirotam olajšuj gorje! Njegova dobra dela ga spremljajo čez grob pred božji stol! Bog mu plačaj vse obilo! Bil je veliko let občinski svetovalec, predsednik cerkvenega konkurenčnega odbora, lovski najemnik itd. Svetel mu spomin in slava!

Elektrika v Beltincih. Že lansko leto se je v Beltincih ustanovila za druga, ki si je stavila nalogo, da pre-

skrbi za občino električno luč. Priprave so se ves čas vršile, s pravim delom pa se radi raznih ovir ni začelo. Sedaj se je tudi v tem oziru storil odločilen korak. V kratkem bo postavljen transformator in še to jesen dobijo Beltinci električno razsvetljavo.

Protialkoholna predavanja. Zadnji čas prireja g. profesor Pavlič iz Murske Sobote v večjih občinah Slovenske krajine skioptična predavanja o treznostnem gibanju in pogubi alkohola. Med drugim je imel predavanja tudi v Črensovcih in Beltincih. Obe predavanji sta bili zelo dobro obiskani. V Beltincih ga je poslušalo do 1000 ljudi, večinoma moške.

Novo župnišče. G. provizor Greif Ivan je začel v Turnišču zidati novo župnišče, ki bo eno največjih in gotovo najlepših v Slovenski krajini. Župnišče je že pod streho in do oktobra bo popolnoma gotovo.

Nabori v Ormožu. Pretekle dni so se vršili za ormoški okraj nabori. Da se nabori brez kričanja, razgrajanja in pijančevanja niso izvršili, ni pač potrebno naglašati. Bog ve, kdaj bo mogoče mladino tako vzgojiti, da bo spoznala, da ob priliki naborov še ni treba pozabiti na človeško dostojanstvo in kričati ko žival. Žalostno je bilo gledati mlade fante, ko so se šele popoldne in celo pozno v noč vračali domov popolnoma pijani. Zastaviti bo treba vse sile, da se odpravi to zlo, ki je zlasti v današnji kritični dobi take usodno.

Proslava 700letnice obstoja lavantinske škofije v Vojniku se vrši v petek, soboto in nedeljo, dne 13., 14. in 15. julija, s slovesno tridnevnicco pred izpostavljenim Najsvetejšim, katero vodita dva čč. ggč kapucina, eden iz Ptuja in drugi iz Celja. V petek in v soboto je ob pol šestih pridiga, in šestih sv. maša z blagoslovom, ob desetih sv. maša in pridiga, popoldne ob pol treh sv. križev pot, pridiga in litanije z blagoslovom. V nedeljo zjutraj je ob šestih sklep te pobožnosti s skupnim sv. obhajilom, skupno pridigo in sv. mašo. Vojničani! Udeležimo se te pobožnosti v prav obilnem številu, da slovesno proslavimo 700-letni jubilej lavantinske vladikovine!

ŽALOSTNA USODA RAZISKOVALCEV SEVERNEGA TEČAJA.

Od v maju ponesrečenih raziskovalcev severnega tečaja je rešen, kakor smo že poročali, le general Nobile. Generala je otel z ledenega otoka švedski kapetan-pilot Lundberg. Ko se je spustil drugič z letalom na plavajoči otok, da bi se lotil rešitve ostalih Nobilovih tovarišev, se mu je letalo tako poškodovalo, da ni mogel z njim v zrak. Po Lundberga sta odfrčali dve švedski letali: eno je vzelo z otoka kapetana, drugo je vrglo ostalim peterim Nobilovim tovarišem živila in obleko Ruski ledolomilec »Krasin«, ki je že bil v bližini usodepolnega ledenega otoka, je obtičal v predebelem ledu in ne more ne naprej in ne nazaj. Glavno upanje je stavil svet v »Krasina«, a sedaj ga ne pustita led ter zima, da bi dovršil re-

šilno delo. — Učenjak Amundsen, ki je poletel na letalu s pilotom, da reši Nobile, se je gotovo ponesrečil smrtno. O Amundsenu ni od njegovega odleta do danes nobenega glasu. — Čisto v negotovost je zavita usoda onih potnikov ponesrečenega zrakovlova »Italija«, ki so ostali v drugi gondoli, ko se je Nobileva odtrgala ter padla na ledena tla. Niti gluha in ne sluha ni o onih treh raziskovalcih, ki so se podali na ledeno pot od Nobileve skupine, da bi opozorili letala in ledolomilce na strašno nevarno bivališče Nobile in tovarišev. Kdaj in kako bo rešenih pet živih mož, ki še čakajo na plavajočem ledenem otoku, o tem še dosedaj ni prav nič znanega.

Celotna evropska javnost je začela ostro napadati po časopisju Italijane, ker so zakrivali s svojim generalom in »Italijo« toliko nepotrebnih smrtnih človeških žrtev ter gmotne in materialne škode.

S ponesrečenim poletom na severni tečaj se ni osramotil pred celim svetom le general Nobile, ampak tudi Mussolinijeva fašistično široko-ustna Italija.

Grozna nesreča na morju. Dne 8. julija se je potopil parnik »Angamos«, ki je bil last južnoamerikanske države Chile. Ladjo so uporabljali za prevažanje vojaštva ter delavcev. Parnik je bil oddaljen od obali le kakih 300 m. Vihar ga je pogнал na skalo, kjer se je razbil, parni kotli so eksplodirali in je utonilo v celem 289 oseb. Rešilo se je le 6 oseb. Med ponesrečenimi so vojaki, mornarji in delavci, ki so bili na potu na salpetarska polja v severnem Chilu.

Požar in vihar. Popolnoma je upepelil požar poljsko mesto Odrzyrov. Zgorelo je 300 hiš, a na srečo je zgubil pri tem ogromnem požaru življenje samo eden človek. Na Litvanskem je divjal zadnje dni silen vihar, ki je podrl v teku treh ur nad 300 kmečkih hiš. Neurje je ruvalo s koreninami vred 100letne hraste in je uničenih 200 ha gozda.

Velika izbira papirnatih servijetov se dobi v obeh prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6. Cena: 3, 5,50, 10 Din, a najlepši po 34 Din za 100 komadov. Nobena slovesnost po novi maši, nobena gostija ali druga pojedina se naj ne vrši brez teh resokusnih servijetov!

Poročila SLS.

Jubilejni ljudski tabor v Žalcu 15. julija 1928.

V nedeljo, dne 15. julija, se zberejo v Žalcu okoli svojih starih borcev za slovensko in krščansko pravdo tisoči katoliških Slovencev in Slovenk. Nasprotnike slovenske in krščanske miselnosti je zagrabil silen strah pred to veliko manifestacijo. Zato skušajo vnesti v prireditev zmedo in isti dan prirediti v Žalcu svoj tabor. Slovensko katoliško ljudstvo bo na to odgovorilo tako, da bo v nedeljo

Žalec dobesedno zasedlo po svojih strumnih in discipliniranih organizacijah. Nihče v nedeljo ne sme ostati doma, ki misli krščansko in slovensko. Vsi pohitimo v Žalec, ne da kažemo nasprotnikom svojo moč in svoj ponos, temveč da se ob pogledu na z našim delom ustvarjeno slavno prošlost naužijemo novih sil za borbo proti izrodnom slovenskega naroda in za delo v prid naši lepi zemlji.

V naslednjem podajamo podroben spored tabora:

Na predvečer naj zagorijo z vseh slovenskih gričev kresovi. Ti naj govorijo ysem, ki se spuščajo v neresni boj s slovenskim ljudstvom, da sta katoliška vera in slovenska narodna zavest v slovenskem ljudstvu tako živa in borbena, da je prazna misel onih, ki menijo, da bode slovensko ljudstvo kdajkoli pozabilo na svoje svetinjne.

V nedeljo, dne 15. julija, se do 8. ure zjutraj zbirajo udeleženci tabora v Žalcu. S posebnimi znaki označeni številni reditelji bodo udeležencem odkazali potrebna mesta, na katerih bomo počakali na prihod ministra g. dr. Korošca, oblastnega predsednika g. dr. Leskovarja ter škofovega zastopnika g. dr. Mateka. Po pozdravu imenovanih se razvije skozi Žalec spreved. Na taborišču bo mimohod mimo tribune dostojanstvenikov.

Takoj po prihodu se prične služba božja. Teharski kaplan g. Pavel Vesenjajak bo v kratkem cerkvenem govoru govoril o 700letnici mariborske škofije, nakar bo mil. g. stolni prošt dr. Matek daroval tiho sv. mašo. — Združeni pevski zbori bodo med sv. mašo peli pod vodstvom pevovodje celjskega pevskega okrožja. Dospel se je javilo k skupnemu zboru okoli 200 pevcev in pevk, ki se bodo na dan tabora že ob 7. uri zjutraj zbrali k skupni pevski vaji na dvorišču gostilne Janič v Žalcu.

Po sv. maši se prične ljudsko zborovanje. Glavna govornika na zborovanju sta minister g. dr. Anton Korošec ter predsednik mariborske obl. skupščine g. dr. Josip Leskovar. Ob koncu zborovanja bodo zborovalci sprejeli posebno taborsko poslanico, in nato zborovanje zaključili z veličastno himno »Povsod Boga«.

Po končanem taboru pa vse do večera se bo nato vršila na taborišču ljudska zabava, pri kateri nastopi zopet močan skupni pevski zbor ter tudi posamezni manjši zbori. Poleg tega bosta igrali dve veliki godbi in več tamburaških zborov.

Celotna prireditev se vrši ob vsakem vremenu. Ako bi zelo močno deževalo, se bo sicer program nekoliko spremenil, kar bodo udeleženci pravočasno izvedeli od rediteljev. Radi slabega vremena naj radi tega nihče ne ostane doma.

Možje, ki nosite odgovornost za to, da ostane naše javno življenje slovensko in krščansko, na svidenje v Žalcu!

Fantje, vi stebri lepe bodočnosti, v Žalcu na svidenje, da se načrpamo spominov, ki nam bodo vodniki, ko nam bo dal čas v roke vajeti sloven-

skega javnega življenja!

Žene in matere, ve najlepši kras slovenske zemlje, ki jo s svojim znojem napajate, da nam poraja lepoto in moč, na svidenje v Žalcu!

Dekleta slovenska, ve upanje rodu našega in zakladnice vere, na svidenje v nedeljo v Žalcu!

Polovična vožnja za ljudski tabor v Žalcu dne 15. julija t. l. dovoljena! Vsak udeleženec ljudskega tabora si kupi na svoji odhodni postaji celo vozno karto v Žalec! Te karte pa ne sme oddati v Žalcu, ko izstopi. — V Žalcu bo dobil potrdilo o udeležbi, nakar se bo peljal popolnoma brezplačno domov!

— — —
Dr. Hohnjec je poročal v nedeljo, 8. julija v Gornji Radgoni na zboru zaupnikov, ki je bil sijajno obiskan. Podal je nazorno sliko našega parlamenta, delovanja vladnih strank, še zlasti Slovenske ljudske stranke, in nastopanja opozicije. Pozival je na ostro borbo proti strankam takozvane kmetijske demokracije in njihovega nesramnemu časopisju. V rezoluciji, ki jo je predložil č. g. župnik Gaberc in ki je bila enoglasno in navdušeno sprejeta, so zaupniki in zastopniki krajevnih organizacij izrekli popolno zaupanje poslancem Jugoslovanskega kluba, zlasti voditelju dr. Korošču, ter neomajno zvestobo Slovenski ljudski stranki, ki je edina prijateljica slovenskega ljudstva in poklicana voditeljica v njegovih političnih stremljenjih in bojih. G. Jerebič od Zadružne gospodarske banke je dal stvarna pojasnila o razmerah gornjeradgonske posojilnice. Poslušalci so ta pojasnila z zadovoljstvom vzeli na znanje. Ljudstvo se je vsled zadnjih dogodkov, zlasti pa vsled huđobnih naklepov demokratov in samostojnežev, utrdilo v spoznanju, kako mogočna obramba je za njega SLS s svojo močno združeno organizacijo.

Shod SLS pri Sv. Marku pri Ptuj. Preteklo nedeljo, dne 8. julija, se je vršil pri nas shod, kateremu je predsedoval naš domačin, obl. poslanec Veršič in je poročal narodni poslanec Ivan Vesenjajak o delu Jugoslovanskega kluba ter o dogodkih v narodni skupščini. Zborovalci smo vzeli z odobravanjem njegovo poročilo na znanje ter njemu in Jugoslovanskemu klubu izrekli popolno zaupanje in zahvalo. Obsodili pa smo Pribičevičevo divjanje in obstrukcijo ter nedostojno pisanje »Jutra« ter blatenje našega voditelja dr. Korošca. Zelo dobro in primerno bi bilo, ako bi se starši in mladina odvrnili od vsega, karkoli je z »Jutrom«, »Domovino« in »Kmetijskim listom« v zvezi, kakor je to lepo izvajal na zborovanju g. Skaza. Čistimo škodljivo plevel iz našega narodnega vrta in odstranimo gobavce iz naše družbe! Prepričani smo, da bodo tudi povsod drugod z nami enakega mišljenja!

Dva shoda SLS. V nedeljo, dne 15. julija, ob pol 8. uri zjutraj po rani sv. maši shod v Koprivnici pri Rajhenburgu, po pozni sv. maši pa v Podsedri. Poroča oblastni

odbornik Marko Kranjc. Oba shoda se vršita pri cerkvi.

Volitve županov v obmejnih občinah. V občinah takozvane Apačke kotline, ki so po novi državni meji od radgonskega okrajnega glavarstva pripadle okraju Maribor levi br., so se vršile pred 14 dnevi občinske volitve. Razven v občini Sladki vrh so v vseh občinah bile vložene samo po ena in sicer SLS lista. V vseh občinah so izvoljeni samo pristaši SLS za župane in svetovalce. In to niso kaki kimovci, ampak sami odločni in zavedni možje! V občini Trate pri Cmureku je zopet izvoljen odličen gospodar Anton Mally, na Velki Anton Ploj, v Rožengruntu pri Sv. Ani Jakob Petek, v Draženvrhu Jakob Kukovec in v Sladkem vrhu Iv. Goznik. Razven Goznika so vsi bili župani že leta poprej in občine so jim enoglasno zopet izkazale zaupanje. Taka vzorna edinost in vzajemnost je zlata vredna. O volitvah v občini Sladki vrh je časopisje SDS z »Jutrom« na čelu vedelo poročati, da so zmagali nacionalno navdahnjeni Nemci. To pa ni res! Na obeh listah so izvoljeni Slovenci in Nemci, a za župana je izvoljen katoliško misleči Slovenec Ivan Goznik. Tako je »Jutrova« laž zopet razkrinkana. Novim gg. županom pa čestitamo!

V občinah Sv. Jurij ob Pesnici ter Slatinski dol so razpisane občinske volitve za dne 29. julija t. l. V Slatinskem dolu pri Svečini je vložena samo lista SLS. Pri Sv. Juriju pa imajo kar štiri kandidatne liste. Prvo imajo demokrati pod komando Terčelja in Dobaja, drugo ima dosedanjji župan Miha Hlade, tretja je naša, to je SLS, a četrta ali zadnja je posestnika Vičarja, ki je prvotno nazval SLS, a jo je prekrstil v »Jedloniška lista« (krajevna občina Jedloněk). Za vse zavedne in poštene volilce je samo tista skrinjica »ta prava«, ki bo postavljena na 3. mestu (številka 3). Naj gre glas po celi občini in župniji, da volimo vsi samo tretjo listo, katere voditelja sta naša odlična moža gg. Ivan Leber in Franc Hlade. Vseh volilcev je 273.

Naša društva.

Petrovče. Na veliko orlovsko prireditev, ki se vrši v Petrovčah na Veliko Gospojnico, dne 15. avgusta t. l., se prav pridno pripravljajo orlovski odseki v celjskem orlovskem okrožju. Telovadci in člani iz Radeč, Trbovelj in Hrastnika nočejo zaostati za celjskim in drugimi odseki, ampak se trudijo, da odnesejo prvenstvo. Prireditev obeta biti prav lepa, telovadba bode precej dovršena, prav posebno pozornost pa že sedaj vzbuja takoimenovana vzorna vrsta na orodju, katero sestavljajo najboljši telovadci celjskega okrožja. Vabimo vse prijatelje naše ideje, da pohite na ta dan z nami v biser Savinjske doline, v prijazne Petrovče, da si razvedre duha in telo. Tu se bodo znašli znanci in prijatelji od celjske in od trboveljske strani, Orli iz Sv. Jurija ob Juž. žel. bodo nastopili skupaj s Savinjčani. Polovična vožnja je zaprošena že po vseh železnicah in se bodo dobile izkaznice na telovadišču. Plakate, katere bomo te dni razposlali, naj dotični, ki jih sprejme, razobesi na vidnem kraju, da bodo vzbujali pozor-

nost ljudstva. Bratje Orli in prijatelji, vabite in navdušujte ljudi na udeležbo! Na svidenje v Petrovčah dne 15. avgusta.

Sv. Barbara v Slov. gor. Tukajšnje bralno društvo priredi, oziroma ponovi v nedeljo, dne 22. julija, igri »Krivica in dobrota« ter »Prepirljiva sosedka«. Dostavi se še tudi kratka burka »Kmet in fotograf«. Povabljeni ste vsi, mladi in stari, domačini in sosedje, na naš prijazni in lepi, grič Sv. Barbare!

Slovensko društvo sv. Barbare v Evingu pri Dortmundu v Nemčiji priredi v nedeljo, dne 22. t. m., veselico v društv. prostorih društva sv. Barbare. Ob treh popoldanska služba božja, slovenska pridiga in potem veselica s petjem in kinematografičnimi predstavami. Društvo je še majhno, dasiravno je Slovencev tukaj mnogo, a so na več delov razkropljeni, žalibog tako, da nas le malo stane, ki se zbiramo pod zastavo sv. Barbare. Ta veselica je namenjena, da bi s pomočjo drugih bratovskih društev in z našo požrtvovalnostjo nabrali znesek, da nam bo čimpreje mogoče, nabaviti si zastavo. Vsem bratskim društvom od blizu in daleč kličemo iskreno prošnjo, da nas ne zapustijo in nam pomagajo, da dosežemo čim preje ta naš cilj!

Proti „Jutru“ in nekrščanskemu časopisju!

Ljubljansko »Jutro« obklada dan za dnevom SLS, zlasti pa njenega voditelja dr. Korošca z najgršimi lažmi in najostudnejšimi klevetami. V svoji številki z dne 6. julija t. l. je objavilo sliko, ki je bogokletnega značaja, ker spravlja s trnjem kronano Zveličarjevo glavo v zvezo z grdobnimi političnimi nakanami samostalne demokratske stranke. Na tej sliki se tudi nečuvveno žali in sramoti politični voditelj slovenskega naroda dr. Korošec. Z ozirom na to je ljubljanski oblastni odbor sklenil v svoji seji dne 9. julija t. l. soglasno:

1. da se »Jutro« z današnjim dnem odstrani iz vseh oblastnih uradov in zavodov, ki so v oblastni upravi;

2. da ne bo od danes naprej oblastni odbor, noben oblastni urad in noben zavod v oblastni upravi priobčeval v »Jutru« svojih objav in razglasov;

3. oblastni odbor odklanja nadaljno sprejemanje »Jutra«, četudi je naročnina že poravnana.

Vse to velja dotlej, dokler ne dobi g. dr. Anton Korošec za žalitev primerne zadoščenja. —

Isti predlog je storil tudi mariborski oblastni odbor na svoji seji v torek, dne 10. julija, z dostavkom, da se vsem uradnikom in nameščencem oblastnega odbora zabranjuje sprejemati »Jutro« v uradnih prostorih, ga nositi v uradne prostore, ali pa dajati katerakoli pojasnila zastopnikom »Jutra«.

To je edino pravilen odgovor: z »Jutrom« nobenega stika več! Njemu nobenega zaslužka več! Ven z njim iz uradov, iz zavodov, iz hiš! S čitanjem tega lista se mora prenehati!

Obsodba oblastnih odborov je pobuda in zgled ne samo za vse naše pristaše, marveč tudi za vse poštene Slovence, kako moramo postopati z »Jutrom« in z drugimi nekrščanskimi listi med našim narodom. Poslednji čas je, da besnenju in divjanju teh nekrščanskih listov napravimo konec. Kako daleč se je to časopisje povzpelo v laganju, v zavijanju, v sramotanju in blatenju naše krščanske slovenske stranke, dokazuje poleg »Jutra« tudi »Kmeti list«, ki je v svoji številki z dne 4. julija zapisal, da je »SLS največji krivec beogradskih umorov«. Tega ne smemo mirno trpeti ter pustiti brez primerne odgovora, ako je v nas še kaj smisla za slovensko čast in poštenje, ako je v nas še količkaj spoštovanja do častitih tradicij (izročil) slovenskega ljudstva. Ako nočemo, da nam slovenska mladina podivja ter postane plen najgrših strasti, se moramo zgeniti! Ven z nekrščanskimi listi iz vseh hiš! Skrbno si pogledjmo in ogledjmo tiste trgovce in tiste gostilničarje, ki držijo in podpirajo te in druge nekrščanske liste. Kakor se moramo in hočemo ogibati teh listov kot strupenega mrčesa, tako se tudi hočemo ogibati takih trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev! Ogledati si tudi hočemo tiste učitelje, ki prisegajo na nekrščanske liste ter tudi morda agitirajo za nje. Resno jim hočemo postaviti vprašanje, ali so sploh sposobni, da vzgajajo krščansko mladino krščanskih staršev.

Naš boj proti nekrščanskemu časopisju ne sme biti samo boj proti natiskanemu papirju, marveč proti tistim, ki stojijo za takšnim časopisjem, proti zastopnikom — njihovih strank. Ti ljudje so odgovorni za pisavo svojih strankarskih glasil. Iztrebimo iz vrst našega ljudstva te stranke z vsemi njihovimi listi! Gre za bodočnost našega naroda! Gre za obrambo vere in poštenosti med njim!

Devica Marija v Puščavi. Kakor po drugih krajih, je tudi pri nas toča napravila nekaterim posestnikom veliko škode, tako da žita letos pri nas ne bo; tudi sadno drevje je vse okleščeno. — Kakor druga leta, homo tudi letos praznovali god sv. Ane in nedeljo potem dne 29. julija prav slovesno. Vabimo romarje, prihitite v naš lepi mirni puščavski kraj, da počastite sv. Ano, mater Device Marije. — Veličastna cerkev potrebuje precej popravila; prosimo romarje, da pripomorejo po svojih močeh k olepšavi hiše božje. Mati božja, patrona farne cerkve, dobrotnikov ne bo pozabila!

Kapla. Dne 7. julija je pridrvelo silno neurje čez Golico na Kozjak. Z viharjem je prihrumela tudi toča in uničila posestnikom na Gornji Kapli vse poljske pridelke. Vse je pomandrano v tla, sadna drevesa so okleščena, gozdna drevesa polomljena. Kje naj jemlje ubogi kmet hrano za svoje in za delavce? Les je brez cene, drugih dohodkov ni, davki pa še vedno isti kot prej. Oblast se prosi, da preskrbi prizadete posestnike vsaj s semensko ajdo, pa hitro, ker je zadnji čas za naše kraje, da se poseje!

Podova. Tukaj se je poročil dne 2. t. m. posestnik Ludvik Preložnik z Otilijo Klauž, posestniško hčerjo iz Požega. Na prijazni gostiji so veseli svatje zbrali z licitiranjem torte 100 Din za Dijaško kuhinjo v Mariboru. Bog povrni, a novoporočencema obilo sreče!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Zadnji dnevi so bili polni dogodkov. V nedeljo se je vršila pri Jožefu Špendija, ki je eden najbolj uglednih mož, dolgoletni občinski odbornik, zvest pristaš SLS in podpornik naših listov, prav lepa slovesnost. Hiša se je posvetila presv. Srcu Jezusovemu. Po posvetitvi je priredil gospodar primerno večerjo, na katero je povabil vse svoje znance in prijatelje. — V Društvenem domu je v nedeljo priredilo Prosvetno društvo od Sv. Barbare v Halozah dve igri. Obisk je bil precej slab. Po prireditvi se je vršila v Golenkovi gostilni zabava s plesom. Ker se je predhodno zatrjevalo, da plesa ne bo, je vzbudila veselica med domačini ogorčenost. — Vpliv naborov v Ormožu se je poznal tudi pri Sv. Miklavžu. Fantje so se pijani vračali domov in sicer so bili nekateri tako »junaški«, da so se kar na javni cesti lotili mirnih ljudi. Tako so napadli voz, na katerem se je peljal gospod učitelj D. na kolodvor. Voz so ustavili, vozniku vzeli bič in ko se je konj naposled spustil v tek, so metali za vozom kamenje. Da se je ljudstvo nad tem zgražalo, ni treba posebej naglašati!

Iz šoštanjkega okraja. Opozoriti moram gospode pri okrajnem zastopu na drevje, ki stoji ob cesti. Na nekaterih krajih se daleč preko ceste razprostira, da trpijo vozniki s senom občutno škodo. Za danes bi samo opozoril na pred 30 leti nasajene mašančke, stoječe ob okrajni cesti Velenje—Št. Janž pri gostilni Korun. Kdor ne hodi tam mimo, mu je težko dopovedati, če se pa sam prepriča, dobi utis, da je sadno drevje že bilo nepravilno preblizu okrajne ceste nasajeno. Drevesa so se tako razrastla, da počenjajo veje 1½ m od tal. Ker je treba veje, ki so polne sadu, podpreti, se je to tudi seve zgodilo pri teh drevesih brez ozira na oviranje prometa, ki se vrši po tej cesti. Na ta nedostatek opozarjam gospode pri okrajnem zastopu, da storijo potrebne ukrepe in podvzamejo primerne korake.

Vojnik. Od 13. do 15. t. m. bo tukaj tridnevna v spomin 700letnice ustanovitve lavantinske škofije.

Škofjaves. Prihodnjo nedeljo, dne 15. jul., se vrši v Žalcu jubilejni ljudski tabor. Kakor znano, bo na taboru govoril naš voditelj g. dr. Anton Korošec. Da mu napravimo čim večje veselje, je naša dolžnost, da se tega tabora udeležimo vsi do zadnjega. Večje skupine si preskrbite vozove in okinčajte s slovenskimi trobojnicami. Fantje kolesarji, tudi vi boste tvorili svojo skupino, zato si čim lepše okinčajte svoja kolesa in se udeležite tabora s kolesi. Skupen odhod za udeležence na vozovih in kolesih je od Majdičeve kapele ob pol šestih jutraj. Ob petih je odhod iz Vojnika z makolsko godbo na čelu. Najpozneje ob šestih morajo že biti vsi udeleženci v Celju na »glaziji«. Po možnosti zažgite na predvečer, dne 14. t. m. kresove, katere bo iz nad Celja opazoval g. dr. Anton Korošec.

Halerbreg pri Šmarju. V zadnjem »Gospodarju« podano sliko pota iz Lešja v trg Šmarje nadaljujem in spopolnujem s popisom spominov na potu iz Šmarja do našega vrha. Znabiti vstrežem različnim romarjem na tej poti in tudi bližnjim in dajnjim sosedom ter tujcem, katerih se vozi vse polno na Slatino, pa tudi v Krapinske toplice. Na vzhodni strani cerkve ima naš okrajni zastop lično enonadstropno hišo, v kateri se nahajajo uradni prostori srezkega poglavarstva. Sosednjo hišo je podaril rojak g. dr. H. Kartin tukajšnji Posojilnici. kakor bereš na vzdani spominski plošči.

Lep prostor pred njo in med dekanijskim dvorcem, kaplanijo in Gajšekovo trgovino pa je isti dobrotnik odstopil občini za povečanje trga pred cerkvijo. Od lepo urejenega hotela Habjan se dviga cesta med Wagnerjevo trgovino, Tančičevo in občinsko hišo ter šolo proti zapadu in gre v lahmem loku poleg železne ceste, dokler je pri Sv. Vidu in pozneje zopet pri Grobelnem ne prekriža. Na desno tje preko postaje in pokopališča vidiš okusno prenovljeno kapelo lurške Gospe, ki prijazno pozdravlja ljube romarje iz sladkegorske strani in tam onkraj Grobelšeka precejšnjo skupino hiš na Dvoru, katerih ena je rojstni dom rajnega braslovškega dekana Stoklasa in njegovega nečaka, župnika v Zabukovju. Dvor šakova hiša je imela primicijanta-kapucina skoraj istočasno, ko je obhajal svojo novo mašo p. Bogomir, brat sedanjega cerkovnika pri Sv. Roku. Na levi strani se ti divi oko nad Sv. Rokom in njegovimi svetišči, ki so znana pač menda vsem Slovincem in mnogoštevilnim slatinskim gostom, malo naprej proti zapadu pa že nad 500 let gospodari sv. Barbara v sredi pridnih sosedov. Tudi grad Jelše je vreden pogleda. Bil je nekdanj last barona Gödl, ki je zastopal naše slovenske pravice na Dunaju, prešel je potem v roke graških Artensov, po prevratu pa si ga je pridobila hrvatska družba, ki je hudo iztrebila gozdove v Ločnecu in strašno razdrapala cesto Sv. Štefan—Ješovec—Šmarje, in ima sedaj zopet slovenske lastnike iz bele Ljubljane. Mimo Tržaškega Janeza in Senoviškega Toneta na desni in na levi mimo rojstnega doma davčnega nadupravitelja g. Štumpergarja v Brežicah ter dr. Roka Jesenko v Sevnici in njegovega strica pokojnega župnika od Sv. Kungote na Pohorju Antona Slatinšek, prideš na naš breg, na lepo posestvo Karola Šketa, p. d. Halerja, brata dr. Šketa in svaka rajnega dr. Zabukoškega. Krasen razgled se ti nudi odtod tje proti Sv. Lovrencu v gozdu in Sv. Miklavžu na hribu in še posebe tje doli na Boč in Gabernik, na Donačko goro in hrvatsko Zagorje ter na prijetno dolinico pod teboj, v kateri mило in ljubo kraljuje »Marija na jezeru«. Dragi popotnik, potrudi se okoli Velike maše zopet v ta kraj in gledal boš našo romarsko cerkev znotraj in zunaj popolno prenovljeno ter se je z nami veselil!

Pišce. Mesto venca na grob preminule Marije Pleteršnik je darovala gospa Terezija Gerec, trgovka in veleposesnica v Pišecah, 100 Din za dijaško semenišče v Mariboru.

Rešitev ugank: Najbolj prefrigan tat ne more vkrasti — utežev pri solnčni uri. — Polovica je ravno toliko, kakor celota — pri večnosti. — Poleti so dnevi daljši kot pozimi — zaradi toplote, ki stvar nategne. — Preje je Veliki šmaren kakor Mali šmaren.

Nove uganke: Kateri mesec daje največ svetlobe? — Katera žival se že lahko preje zavžije, kakor sploh na svet pride? — Iz kosa pohištva napravi neprijeten letni čas! — Kaj beži brez nog in se nikoli ne povrne? (Poslal Oto Srabotnik.)

Točno: Tujec: »Koliko časa vozi vlak od vaše postaje v mesto?« — Kmet: »Dokler ni tam!«

Na pomoč! Sosed vpije: »Na pomoč, na pomoč, moja žena hoče skočiti skozi okno!« — Sosed iz nasprot

ne strani ulice: »Kaj pa naj pomagam?« — Prejšnji: »Okna ne moreva odpreti!«

Ne in ja! Sosed je potrkal pozno ponoči pri sosedu: »Ali že spite?« — Sosed notri: »Ne še. Kaj pa je?« — Sosed zunaj: »Posodi mi 200 Din!« — Sosed notri: »Ja, že spimo!«

Dvakrat se je zmotil. Hotelir pokliče slugo in ga krega: »Danes ste pa menda znoreli. Najpreje ste enemu gostu vrnili en rumen in eden črn čevelj. To bi že odpustil, a da ste to storili še njegovemu sosedu, v tem tiči vsa vaša zloba!«

Med znanci. Prvi: »Ti, kaj praviš, ali mi bo krojač Šivanka naredil obleko?« — Drugi: »Ali te pozna?« — Prvi: »Ne!« — Drugi: »No, potem ti jo bo že naredil!«

Huda beseda. Znanec zdravniku: »Kdo pa je ta gospod, ki je odšel od tebe?« — Zdravnik: »Moj klient! Že 20 let je v moji zdravniški oskrbi.« — Znanec: »Ta človek je pa zelo trdne narave!«

Strah pred ženo. Ječar pridè po jetnika: »Vaša žena je v čakalnici, pojdite ven!« — Jetnik: »Prosim vas, le bodite tako prijazni in recite moji ženi, da me ni doma!«

Ima prav! Ravnatelj slugi: »Kje si bil tako dolgo?« — Sluga: »Dal sem si ostriči lase!« — Ravnatelj: »In sedaj ob uradnih urah?« — Sluga: »Pa saj so tudi zrastle ob uradnih urah!«

Pretepl. Tujec. »Zakaj pa se vaši kmetski fantje ob nedeljah tepejo?« — Domačin: »Ob delavnikih vendar ni časa zdaj po leti!«

Dober izgovor. Mož je rekel ženi, ki je hotela nov klobuk: »Zopet hočeš nov klobuk! Pa čemu rabiš toliko klobukov? Ti si čisto brez glave!« **Franček-pijanček ne vel!** Po mestu je hodil, kakor da je meščan, naš Franček-pijanček. Pa ga je ustavil tuj gospod: »Ali bi mi vi mogli povedati, kje bi jaz kupil prazne steklenice?« — Franček-pijanček: »Tega pa jaz ne vem! Jaz kupujem le polne steklenice!«

Lep sprejem. Misijonar pride k poglavarju ljudožrcev in ga povpraša: »Ali ste kaj videli mojega prednika?« — Poglavar: »Videl, videl! Šel je v notranjost . . .« in pri tem se je obližnil ter pogladil po trebuhu.

Kdo je kriv? Avto je povozil kmeta in mu zlomil nogo. Šofer: »Jaz nisem kriv, jaz vzajem že deset let!« — Kmet: »Jaz pa še manj, jaz hodim že nad 50 let!«

Dobro znamenje. Trgovec je imel sledeč samogovor: »No, tá dolžnik je že v boljših gospodarskih razmerah! Zdaj je že dal znamko na svoje pismo!«

Nemogoče! Sodnik: »Priznajte, da ste gospodu P. ukradli suknjo! Pri hišni preiskavi so jo dobili pri vas!« — Tat: »To pa ni mogoče!« — Sodnik: »Zakaj ne?« — Tat: »Ker imam suknjo na sebi!«

Kakšne zdravnike imajo Kitajci. Neki tujec na Kitajskem je vprašal, če imajo Kitajci dobre zdravnike. In Kitajec je odgovoril: »Dobre, dobre! Doktor Han Kan je rešil življenje mojemu očetul!« — »Kako to?« — Ki-

tajec: »Oče bolan. Jaz poiškatil doktor Sang Ling. On dati medicín. Oče več bolan. Nato jaz vzeti doktor Tšun Tšang, on dati medicín, oče še več bolan. Tedaj jaz poklicati doktor Han Kan. On ne imeti časa, nič priti, nič računati, a oče v treh dan zdrav biti! Dober doktor, ta doktor Han Kan!«

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50 Din.

Dne 12. julija pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 7.996—8.026.

100 italijanskih lir za 297.50—299.50.

100 madžarskih pengov za 9.9164.

1 ameriški dolar za 56.765—56.965.

100 francoskih frankov za 168.07—168.87.

100 nemških mark za 13.5650—13.5950.

100 čehoslovaških kron za 223.02.

Sejmi od 15. do 31. julija 1928:

15. julija: Sv. Marjeta pri Rimskih topl., Beltinci (Prekmurje).

16. julija: Oplotnica, Dobje pri Planini.

17. julija: Muta, Sv. Filip (Verače).

18. julija: Velenje.

20. julija: Vitanje, Loka pri Žusmu.

22. julija: Slivnica pri Celju (Sv. Urban), Strigova (Medžimurje).

25. julija: Zalec, Dobrovnik (Prekmurje), Slov. Bistrica, Sv. Urban pri Ptuj, Ormož, Kozje.

26. julija: Teharje, Sv. Križ pri Ljutomeru, Fram.

28. julija: Dolnja Lendava (Prekmurje).

31. julija: Laško, Konjice, Marenberg, Sv. Lovrenc v Slov. gor., Zagorje.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 16. julija 1928.

Prignanih je bilo: 21 konj, 17 bikov, 232 volov, 397 krav in 24 telet, skupaj 691 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7.50 do 8 Din, poldebeli voli od 6 do 7 Din, plemenski voli od 5 do 5.75 Din, biki za klanje 8 Din, klavne krave debele od 7 do 8 Din, plemenske krave od 5.50 do 6.50 Din, krave za klobasarje od 5 do 5.25 Din, molzne in breje krave od 6 do 7 Din, mlada živina od 6 do 8 Din. Prodalo se je 326 komadov, od teh za izvoz v Italijo 13 komadov, v Avstrijo 79 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso in meso od bikov, krav in telic od 10 do 18 Din, telečje meso od 13 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 30 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 6. julija 1928 je bilo pripeljanih 222 svinj in 2 kozi in so bile cene sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 120 do 135 Din, 7 do 9 tedno stari 180 do 225 Din, 3 do 4 mesce stari 350 do 450 Din, 5 do 7 mescev stari 450 do 650 Din, 8 do 10 mescev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1300 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 15 do 17 Din. Prodalo se je 185 komadov.

Mariborski trg dne 7. julija 1928. Na trgu je bilo 19 s svinjino, 4 s krompirjem in zelenjavo in 27 s črešnjami naloženih vozov. Tudi drugače je bil trg dobro založen in obiskan. Cene mesu so bile skoraj neizpremenjene, one zelenjavi in sadju pa so prav znatno padle. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 600 komadov na prodaj. Tudi tu so šle cene nazaj, ker se že

vedno več letošnje perutnine prinaša na trg. Tako se je lahko dobilo piščance po 10 do 15 Din, mlade race in gosi pa po 30 do 50 Din in domače zajce po 7 do 17.50 Din komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice: Cene so bile: krompirju poznemu 0.75 do 1.25 Din, letošnjemu 4 Din, čebuli 4 do 5 Din, česnu 8 do 12 Din, zgodnjemu zelju 6 Din, paradižnikom 16 Din, zeleni papriki 20 Din, grahu v stročju 8 D, fižolu v stročju 10 do 14 Din, solati 1.50 do 2.50 Din, hrenu 5 do 8 Din, kislemu zelju 3.50 Din za 1 kg, kolerabi 0.50 do 1 Din, ohrovtu 2 do 4 Din, karfijolu 2 do 6 Din za komad, sadju: črešnjam 1 do 3 Din, slivam posušenim 9 do 12 Din, marelicam 16 Din, breskvam 18 Din, hruškam 12 Din za kg, ribizlju 4 Din, borovnicam 2.50 do 3 Din, jagodam 12 Din za liter, breskvam svežim 28 Din za kg, oranžam 1 do 3 Din, limonam 1 do 1.50 Din za komad, dateljem 24 do 26 Din, orehom 36 Din, maku 16 do 18 Din za kg. Cvetlicam 0.50 do 5 Din, z lonci vred 10 do 50 Din za komad. — Lončarska in lesena roba se je prodajala po 1 do 10 Din, brezove metle po 2.25 do 5 Din, lesene grablje po 6 do 7 Din, vile po 7 do 8 Din, cepci, držala za kose in sekire po 10 do 12 Din komad. — Seno in slama: V sredo, dne 4. julija, je bilo 12 vozov sena, 6 slame, v soboto, dne 7. julija, pa 17 vozov sena in 12 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 60 do 80 Din, slami pa 35 do 45 Din za 100 kg. Slami tudi 1.50 do 2 Din za snop. Cene senu in slami padajo od tedna od tedna, ker se kaže, da bode letošnje krme v obilici.

Cene lesu in poljskim pridelkom. Ljubljana: Les: Tendenco neizpremenjena. Zaključeni so bili trije vagoni tramov, monte, franko vagon nakladalna postaja po 230. — Deželni pridelki (vse samo ponudbe slovenskih postaj, plačljivo v 30 dneh, dobava promptna): pšenica baška 78—79 kg 2% 392—395.50, nova za julij 319—312.50, avgust 305—310, moka 0 g, vagon bl. franko Ljubljana, plačljivo po prejemu 525—530, koruza nova 332.50—335, oves bački 307.50—310. Tendenco slaba. Zaključeno 5 vagonov pšenice. — Novi Sad: Pšenica bačka 277—282, bačka potiska 245—250 nova, banačka 255—260 nova, sremska 250—255, ječmen bački 200—205, banački 290—295, sremski 194—202, koruza bačka 295—300, sremska 295—300, moka 00 gg 460—470, št. 2 440—450, št. 5 430—440, št. 6 415—425, št. 7 340—350, št. 8 230—240, otrobi bački in sremski 205—210, banački 200—205. Promet: pšenice 75 vag., koruze 71 vag., otrobov 6 vag., skupaj 152 vagonov. — Budimpešta: Tendenco čvrsta. Pšenica oktober 29.08, 29.12, zaključek 29.12, 29.14, marec 31.28, 31.34, zaključek 31.36 — 31.38, rž oktober internacionalna 28, oktober 25.04, 25, marec 26.96, 27.08, zaključek 27.08—27.10, koruza julij 28.80, 28.86, majnik 25.17, 25.22, zaključek 25.22, 25.24.

Gospodarska obvestila

Pogoji za sprejem učencev v oblastno dvoletno vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru. Novo kot 57. šolsko leto 1928-29 začenja sredi septembra. Šolanje traja dve leti. Šola je v zvezi internat za gojence, Zavod ima namen, da izobrazuje kmečke sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Kolkovane, lastnoročno, na celo polo pisane prošnje (kolek 25 D) za sprejem je poslati ravnateljstvu obl. dvoletne vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 1. avgusta 1928. Prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list, 2. domovnica, 3. odpustnica, odnosno zadnje šolsko spričevalo, 4.

spričevalo o nramnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, .: izjava staršev, odnosno varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja; 6. obvezna izjava staršev ali varuha, ki reflektirajo na kako podporo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu sprejete zneske pod pore iz javnih sredstev; prav tako, ako učenec samovoljno predčasno ostavi zavod; štipendist, ki nepovoljno napreduje, izgubi štipendijo. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter najmanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). O sprejemu v šolo odloča tudi uspeh sprejemnega izpita iz slovenščine (ali srbohrvaščine) in računstva, katerega so oproščeni samo absolventi vsaj dveh razredov meščanske ali kake srednje šole. Ob vstopu v zavod preišče mladeniče zdravnik zavoda; ako njih zdravstveno stanje ni povoljno, se odklonijo. Oskrbnina za mladeniče iz mariborske oblasti znaša do preklica 150 Din. Plačuje se vnaprej. Izključenim in samovoljno izstopivšim učencem se vnaprej plačana oskrbnina ne vrne. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se po možnosti dovoljuje popolnoma ali do polovice prosta mesta v internatu. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno (ob občinskega in davčnega urada) potrjenim spričevalom ubožnosti ali izkazom premoženja z navedbo družinskih in gospodarskih razmer, predpisanih davkov itd. itd. Podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo obl. dvoletne vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Prošnje za sprejem se rešujejo pismeno. — Ravnatelj: Andrej Žmavc.

Vzgojne nagrade za vzrejevalce plemenskih bikov. Da se povzdigne veselje do smotrenega rejskega dela v okvirju živinorejskih združenj in ob enem proizvodnje po notranjih vrlih in zunanjih oblikah prvovrstnih bikov za potrebe splošne živinoreje, namerava oblastni odbor odslej priznavati vzgojne premije po 500 Din ob sledečih pogojih: 1. bicek mora biti vsaj eno leto, a največ 1½ leta star; 2. izvirati mora od čistokrvne rodovniške krave in istotakega bika; 3. dokazati je materino mlečnost, ki mora znašati najmanj 1800 litrov mleka na leto; 4. v to pristojna komisija mu mora priznati z ozirom na zunanjo obliko vsaj 24 točk. Premije se bodo izplačale le rejcem, ki so včlanjeni v govedorejskih organizacijah (zadruga in odseki).

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš priredi v nedeljo, dne 22. t. m. zelo aktualno predavanje. Predaval bo v šolski sobi vinarske in sadjarske šole veččak o hmeljarstvu, ravnatelj srednje kmetijske šole, inž. g. Vinko Sadar, ter razložil vse, kar je hmeljarju-novincu treba znati. Vabljen je vsak, ki se za stvar zanima. Začetek ob 9. uri dopoldne.

Kmetijsko-gospodinjstva šola šolskih sester v Melju v Mariboru začne novo šolsko leto s 1. oktobrom t. l. in traja štiri mesece. Vse potrebne informacije daje predstojništvo šolskih sester v Melju v Mariboru.

Občni zbor in predavanje kmetijske podružnice Sv. Rupert v Slov. g. Dne 15. julija se vrši občni zbor kmetijske podružnice Sv. Rupert po rani sv. maši v šoli. Ob tej priliki bo predaval o živinoreji g. živinorejski referent Wenko. Vabijo se vsi člani in nečlani, da se podučnega predavanja v obilnem številu udeležijo. Zlasti se vabijo napredni živinorejci, da podajo svoje mnenje o napredku živinoreje, kakor pomoč pri oboleli živini itd.

Izvelčki iz plačilnih nalogov o dohodnini za davčno leto 1928 za cenilni okraj Maribor mesto bodo razgrnjeni na vpogled davčnim zavezanecem od 14. do vštveši 27. julija 1928 med uradnimi urami pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru, v sobi št. 67.

Stanje hmelja v Savinjski dolini. Žalec. dne 7. julija 1928. Zelo lepo po letno vreme povzročuje, da se lepi nasadi normalno razvijajo, v katerih so skoro vse rastline dosegle visokost drogov, oziroma žičnega ogrodja. Rastlina ima obilo panog. Po hmeljski stenici zelo opustošeni nasadi se niso vidno izboljšali in bodo dajali le pičlo letino. Ako bo vročina, ki je nastala zadnje 14 dni, še naprej vplivala na kulture, se bo letina še zmanjševala, ker rastlina že sedaj trpi vsled vročine. Temeljito premočenje zemlje bi bilo nujno potrebno. Stenice so se poizgubile. Od peronospore ni sledul V zadevi kupčije ni kaj zabeležiti.

Nova naredba o ribarstvu v sladkih vodah. V Sarajevu izhajajoči »Ribarski list« je v br. 1—2 t. l. obelodanil načrt nove, za celo kraljevino veljavne naredbe o ribarstvu. V načrtu je vpoštevano mnogo modernih zahtev športskih ribarskih društev ter bodo ribarski krogli to naredbo gotovo z veseljem pozdravili. V čl. 5 načrta je predvidena razlastitev fevdalnih ribolovnih pravic v korist države, oziroma oblastnih samouprav brez odškodnine, na kar interese posebno opozarjamo. Naredba bo šele po objavljenju v službenem listu stopila v veljavo ter bodo z njo prenehali vsi dosedanji v raznih pokrajinah veljavni tozadevni zakoni.

Domači sir.

Često se lahko opazi kmetovalca, ki je prišel slučajno v mesto, da gre v trgovino in si kupi za par dinarjev sira za kosilo, da, često ga celo zanese tudi domov. Pri tem pa mora, da doma prodaja mleko za smešno nizko ceno, ali ga pri pomanjkanju odjemalcev celo hrani svinjam. Poedini kmetovalec si lahko sam napravi doma prav dobrega sira, morja boljšega kakor pa ga dobi v trgo-

Malo lepo posestvo v Močni pri Sv. Marjeti ob Pesnici se proda. Vpraša se v gostilni Partlič. 841

Kupim 10 hl dobrega sadjevca. Lipovšek, Sv. Kunigunda na Zohorju, pušta Zreče. 839

Hranilnica in posojilnica v Koprivnici, r. z. z. n. z., ima, počeni s 1. julijem, svoje uradne ure ob nedeljah po prvem opravilu (do 7. do 12. ure dopoldne) in ne več ob sredah, kot v pretečenem letu. 842

Iščem pridnega mizarskega učenca: Mesarič Ivan, Maribor, Cankarjeva ulica 26. 833

Prodajam bencinmotor, 6 HS, za 5000 Din. Kukovec Anton, Sitarovci, Malanodelja. 845

Vajenca z dobrim spričevalom takoj sprejme: Fr. Vodišek, krojač, Maribor, Vojašniška ulica 2. 838

Hlapca, treznega, neoženjenega, v starosti od 30 do 35 let, ki bi vodil zajedno majhno gospodarstvo, iščem, Plača po dogovoru. Ponudbe na A. Kosi, Središče ob Dravi 175. 840

Radi starosti se zelo ugodno veliko in v resnici lepo kmetijsko posestvo, vse skupaj ležeče v župniji Sv. Jurij ob Ščavnici, brez dolgov, polni hlevi živine, vsa zidana poslopja, mlin z žago, stiskalnica, gozdovi 30 oralov, njive 20 oralov, travniki 20 oralov, več oralov pašnikov, vinograd, sadonosnik, do 120 hl jabolčnika, proda celotno ali posamezne kose. Ponudbe na: Voršič Jos., Sv. Jurij ob Ščavnici, Terbegovci št. 8. 844

Krepak in čil fant, že nekoliko vajen, se želi učiti trgovine špecerijske ali pa mešane stroke, najrajši tam, kjer je hrana in stanovanje v hiši. Naslov v upravi lista. 843

Vsled bolezn ne sprejemam od 15. julija naprej knjigoveškega in fotografiskega dela. Velikonedeljski organist. 821

Iščem pridnega in zanesljivega vinčarja z 4 do 5 delavnimi močmi za vinograd blizu Kamnice p. Mariboru. Naslov v upravi lista. 829

Učenec iz dobre hiše se sprejme pri Francu Koletritschu, trg Apače. 825

Učenec z najmanj dvema razredoma meščanske šole, priden, se sprejme v trgovini mešanega blaga J. Langus, Šoštanj. 824

Kmetje zamenjate in prešate najbolje v tovarni bučnega olja I. Hochmüller v Mariboru, Pod mostom 7, desni breg. 828

Kupim lepi čisti ječmen, brez ljujke, po najvišji dnevni ceni. Izdelovanje sladne kave Viktor Jarc, Maribor, Lajtersberg 79. 831

Sprejme se starejša ženska, katera je odgoje otrok večša, k šest tednov staremu otroku za varuško. Služba traja, dokler otrok ne doraste. Naslov pri upravi lista. 837

Suhe hrastove doge za polovnjake s podni vred kupi Josip Ramšak, sodar v Rušah. 826

Preša, srednje velikosti, za 5 do 6 polovnjakov naenkrat, se proda pri Petar J. Mioviču, Maribor, Koptarjeva ulica 6. 827

Mlin vzamem v najem ali na račun v dobrem stanju ob močni vodi, ali pa sprejemem temu primerno službo. Ponudbe je poslati na upravo lista. 830

letika se ozdravi pri zdravniku Pečnik-u, zavod Sečovo, železniška postaja Rogaška Slatina, Štajersko. 835

Harmonij se po nizki ceni proda. Edvard Šunter, Ogljenščak, Zgornja Polskava. 836

Iščem posestvo v najem v bližini Maribora. Naslov v upravi lista. 832

Kot čevljarški vajenec išče mesto Bogatin Adolf, G. Breznica, Laporje. 834

Maline

sveže, bom kupoval vsako množino. Pravočasne ponudbe na naslov: F. S. Lukas, Celje. 791

Cunje,

staro železo, baker, mēdenino, svinec, cink, pēpir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najboljšē

A. Arbeiter, Maribor, Dravska ul. 15.

Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

Enodružinska hiša z lepim vrtom se poceni proda. Stanovanje je takoj prosto. Maribor, Gubčeva ulica 3 I., Melje. 788

CIRILOVA KNJIZNICA

OBSEGA SLEDEČE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: **Naša država.** (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lénard: **Jugoslovanski Piemont.** Din 7.—
3. Dr. Leopold Lénard: **Slovenska žena v dobi narodnega preporoda.** Din 10.—
4. **Moj stric in moj župnik.** Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, I. del** Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, II. del** Din 10.—
7. H. G. Wells. **Zgodba o nevidnem človeku.** Din 7.—
8. B. Orczy: **Dušica, I. del** broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: **V libijski puščavi.** Din 12.—
10. Arnold Bennett: **Živ pokopan.** Din 8.—
11. Illamo Camelli: **Izpovedi socialisti.** Din 16.
12. E. R. Burroughs: **Džungla, I. del** Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: **Šumi, šumi Drava . . .** Din 5.—
14. Matija Ljubša: **Slovenske gorice.** (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrian: **Zgodbe napoleonskega vojaka.** Din 12.—

Hočete se rešiti Vašega **revmatizma in protina.**

Trganje in bodenje v udih in sklepin, otekli udi, skrivljene roke in noge, trganje in bodenje v raznih delih telesa, celo slabost oči so večkrat posledice revmatizma in kostobolja, ki se mora odstraniti, ker drugače bolezen vedno bolj napreduje. **Jaz Vam nudim zdravilno pitje,** ki razkroji sečno kislino, pospešuje izmenjavo snovi in izločevanje, torej ne kako univerzalno ali tajno zdravilo, ampak en produkt, ki ga proizvaja narava sama za odrešenje bolehavega človeštva.

Vsakemu dam brezplačno za poskus!

Pišite mi takoj in Vi dobite od mojih po celem svetu nahajajočih se skladišč popolnoma brezplačno in franco en poskus ob enem z podučljivo razpravo. Vi se boste sami prepričali o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju. 831

AUGUST MÄRZKE, BERLIN-WILMERSDORF, Bruchsalerstrasse No. 5.
Abt.: 24.

Dr. O. I.:

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

Mladi graščak je med tem že prijezdil v Šent Lenart. Bilo je v prvih popoldanskih urah, ko je stopil pred župniščem raz konja. Ljudje v trgu so gledali, kaj pomeni ta nenadni obisk. Župnik Morenus je videl pri oknu prihajati mladega Herbersteina, zato stopi hitro pred dveri ter po stopnicah in ponižno pozdravi odličnega obiskovalca, hlapcu pa veli, da spravi konja v hlev. Župnik spremi mladega graščaka po stopnicah ter ga odvede v obednico, kjer sta bila najbolj sama.

»Kakšna čast, gospod baron, da me obiščete,« povzame besedo župnik Morenus.

»Ni se treba zahvaliti, gospod župnik,« odvrne baron nekoliko vznemirjen, »prišel sem k vam, da mi svetujete in pomagate.«

»Gospod baron, za vas sem vedno pripravljen.«

Friderik Herberstein je razložil župniku ves položaj, da ljubi Agato iz Štraleka, vendar pa brani mati to poroko in mu hoče vsiliti Zofijo iz

8 Vurberga; sedaj mora v vojsko, Agata pa ne sme pustiti brez varstva, ker se boji, da jo bo njegova mati zasledovala.

»Gospod župnik, vidim, da ostane Agata sama, zato ne smem odlašati dalje, še predno odričem proti Turkom, hočem se z njo poročiti na tihem, da postane moja zakonska žena.«

»Plemenit namen imate, gospod baron,« pritrudi župnik svečano, »vidi se, da ste res plemenitaš po krvi in čustvovanju.«

»Ne hvalite me, sedaj je stvar resna; da dosežem svoj cilj, morate vi naju poročiti še jutri po noči.«

Župnik Morenus pogleda mladega barona, kakor bi ne verjel tem besedam, nato pa prikloni glavo, stegne obi roki proti Herbersteinu in pravi:

»Pripravljen sem za vse; da ostane cela zadeva prav tajna, hočem izvršiti poroko v cerkvi Sv. Jakoba pri Lormanju in sicer o polnoči, ko vse počiva.«

»Izvrsten je ta načrt,« pravi ves vesel Herberstein, »sporočim vse takoj svoji nevesti, da se pripravi.«

»Samo dve priči rabim pri tem obredu,« meni župnik, »pa že gre, cerkovnik mora biti itak navzoč, za drugo pričo pa vi oskrbite.«

zmiraj sveže in cement kupite najceneje pri staroznani tvrdki H. ANDRASCHITZ, Maribor, Koroška c. 550

APNO

Češko sukno kupite najceneje pri tvrdki
ALOJZ DROFENIK - Celje
 samo Glavni trg 9
 OSTANKI ZA POLOVIČNO CENO

557

Pozor! V vseh štajerskih okrajih se iščejo povsod mali trgovci in podnakupovalci sadja, večinoma namiznih jabolk, pod zelo ugodnimi pogoji, samo delavni nealkoholični in za delo sposobni, resnicoljubni, pošteni, samostojni posestniki v krajih kjer ima jo letos dosti sadja, se naj obrnejo zaradi nadaljnje ga pojasnila na največjo tuzemsko eksportno hišo Ivana Göttlicha, Maribor, Koroška cesta 126-128a.

811

Glas v „Slov. Gospodarju“ ima največji uspeh!

Cenik molitvenikov

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta

Naslov molitvenika	Navadna vezava		Vezava v usnju z zlato obr.	Koščene platnice (celuloid)	Izredno fina vezava	
	rudeča	zlata obr.				
Dinarjev						
Ključek nebeški	20.—	25.—	—	—	—	—
Pri Jezusu	9.—	15.—	42.—	—	—	—
Kam greš?	11.—	21.—	27.—	24.—	30.—	Irha 34.—
Oče naš	—	—	35.—	črne 21.— bele 21 30	—	—
Angelček	13.—	—	26.—32.— 40.—	črne 18.— bele 18 19	45.—	—
Za Jezusom	19.—	24.—	—	—	—	—
Rajski glasovi	—	39.—	—	—	—	—
Apostolski molitvenik	12.—	16.—	—	—	—	—
Kvišku srca	—	—	43.—40.— 28.—20.—	—	42.—	—
Nebesa naš dom	—	—	—	—	67/50	—
Zgodí se Tvoja volja	22.—	—	—	—	—	—
Družbenik Marijin	16.—	22.—	44.—	—	—	—
Besede življenja	22.—	—	30.—	—	—	—
Vere mi daj, Gospod	27.—	—	—	—	—	—
Bog s teboj	16.—	18.—	—	—	—	—
Jezus na križu	18.—	30.—	—	—	—	—

Diplomirana in z zlato kolajno odlikovana

Zvonolivarna

„Zvonoglas“

v Mariboru

815

Priporoča se za izdelovanje in prelivanje cerkvenih, bronastih zvonov vsake velikosti, po zmernih cenah in ugodnimi plačilnimi pogoji.

Zvonovi so najboljše kakovosti.

Brzojavni drogi

Kupujem stalno borove, smrekove in jelkine brzojavne droge ter iščem v vseh večjih krajih krajevne zastopnike za nabiranje brzojavnih drogov od posameznih kmetov. Pišite mi takoj po navodila in po kupne pogoje ter se obrnite na KOROŠEC DRAGOTIN, trgovina z rudokopnim lesom, Šmartno ob Paki (Gorenje št. 7).

778

Na drobno!

Na debelo!

Železnina

Anton Brenčič

v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih potrebščin 806 ter vsakovrstno orodje za obrt.

Ugodne cene.

Točna postrežba.

Za novo izdane slike pok. lav. škofa Antona Martina Slomškega dobite vseh vrst okusno in solidno izdelanih okvirjev po zmernih cenah pri tvrdki Alojziji Zoratti, Maribor, Stolna ulica 5.

814

Ostrožnice ali robidnice

prodaste pri Podravski industriji sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9.

761

MOSTINI
 Najboljša esenca za izdelavo dobre, zdrave in ne drage domače pijače. Dobi se samo pri prodajalcih Drogerija Wolfram, Maribor in drogerija A. Kanc, Ljubljana. 689

»To se lahko zgodi, spremljal bo Agato njen oče in postavnemu določilu je zadoščeno.«

»Jako dobro, tako bi bilo vse v redu,« meni župnik, »samo eno prosim, o tem naj bo vse tiho, kajti vaša milostljiva gospa mati je kot lastnica graščine Hrastovec in ob enem zaščitnica naše cerkve in njej bi se ne zameril rad, če bi zvedela o tem.«

»Bodite mirni gospod župnik, to ostane vse tajno, dokler ne postanem jaz graščak, potem se vam ni treba bati ničesar več.«

»Uverjen sem o tem, gospod baron,« se nasmehe župnik, »v čast si bom štel, da sem mogel storiti tako blagemu gospodu uslugo.«

»Moje naklonjenosti ste si lahko svesti, Bog daj, da se vse srečno konča.«

»To je moja stvar, gospod baron, bodite popolnoma mirni.«

Dogovorila sta se natanko o času sestanka in še nekaterih podrobnostih, ki so potrebne za izvršitev obreda.

Mladi baron se srčno poslovil ter zasede kohnja, ki ga je privedel med tem časom hlapec že pred župnišče. Urno je odjezdil, da radovedni tržani niti niso mogli prav videti, kdaj je mladi gospod izginil iz trga.

Friderik Herberstein je jezdil v divjem skoku proti Štraleku. Bliskoma je bil po strmih klancu pri gradiču. Pod veliko, košato lipo, ki je stala pred poslopjem ter dajala hladno senco pred pripekajočimi žarki južnega solnca, je sedela Agata ter posajala cvetlice v male posode.

Ko zagleda svojega ženina, zarudi, položi cvetlice na stran in gre došlemu nasproti. Friderik Herberstein Agato srčno objame, poljubi na čelo ter jo pelje nazaj na njen sedež, on pa se nasloni na bližnjo kamnato mizo.

»Kaj pa te je privedlo tako nenadoma k nam,« vpraša Agata vsa zarudela od sreče, da vidi svojega izvoljenca.

»Vse ti povem, dragica moja, samo malo potrpi, kajti hitro sem jezdil od Šent Lenarta.«

»Kaj, v Šent Lenartu si bil, pri kom in zakaj,« vpraša Agata nekoliko razburjena, ker je zapazila, da kaže Friderik resen obraz, če tudi se sili, da bi bil vesel.

»Vedi Agata, važne stvari so se dogodile,« začne počasno mladi graščak, kakor bi se bal trenutka, ko bo moral povedati vse.

»Kaj imaš, dragi,« vzklikne Agata vsa preplašena, skoči k ženinu, ga prime za rame ter mu pogleda z vso ljubeznijo v njegove oči.

Konserviranje sadja
 ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15.-

vini. Res, da je sirjenje umetnost, a naprava enostavnega domačega sira pa je prav enostavna. V naslednjem kratko navodilo za napravo prav. dobrega, tečnega, domačega sira:

Določeno množino svežega, sladkega mleka segrejemo v čistem pločevinastem in emajliranem loncu ali drugi primerni posodi na 35 stop. C. Da moremo meriti toploto, potrebujemo toplomer; najboljši je mlekarški toplomer, katerega dobimo za 15 Din v vsaki drogeriji ali podobni trgovini, in katerega itak često rabimo v gospodinjstvu. V čaši mlačne vode raztopimo potrebno količino sirišča ter je primešamo mleku, segretemu kakor omenjeno. Sirišče dobimo za mal denar v lekarni, drogeriji ali trgovini. Ker pa je na odmerjeno količino mleka vedno primešati tudi odmerjeno količino sirišča, in ker se v kmečkih hišah navadno siri iz malih količin mleka, je najboljšo kupiti sirišče v tabletah; danes že dobimo tablete za 5 litrov mleka in te so za kmečke potrebe najpripravnejše. Ko smo primešali mleku sirišča, pustimo stati 40 minut, pri čemur pa moramo paziti, da ostane toplota stalno 35 stop. C.

Ko se je mleko usirilo, po 40 minut, razrežimo sir na vzdolž in povprek z lesenim nožem, nato pa ga s sirarsko harfo, trnačem ali velikimi lesenimi vilicami dobro razmešamo na približno velikost žitnih zrn. Nato stresemo sir na že pripravljen čist platnen prt, pogrnen čez kako posodo; dočim ostane sir na prt, odteče sirotka skozi prt v podstavljeno posodo. Ko je sirotka odtekla, vložimo sir, zaviti v prt, v posebno oblikovala. Najboljša oblikovala so valjci iz pocinkane pločevine, 7 cm visoki in 15 cm v premeru, s precej gostimi luknjicami po cellem obodu za odtok sirotke. Uporabljajo se sicer tudi glinasta oblikovala, ki pa niso primerna, ker vpijajo sirotko in se tudi sirotka iz njih ne more dobro izcejati. Tako ploče-

vinasto oblikovalo nam napravi klepar za malo dinarjev.

V tem oblikovalu moramo zdaj sir stiskati 6 do 8 ur tako, da položimo čez sir v prtiču najpreje v oblikovalo lepo prilagajočo desko in na to uteži; začnemo z 1 kg, vsako uro potem previjemo sir v nov, čist, suh prtič, ga obrnemo in položimo 1 kg uteži več; po sedmih urah bo torej na siru uteži za 8 kg, ter v osmih urah stiskanje končano. Ta teža je računana za 1 kg sira, oziroma za sir iz približno 10 litrov mleka. Za večje sire vzamemo sorazmerno več, odnosno za manjše sorazmerno manj uteži.

Po končanem stiskanju se položi sir v zračno klet na kako primerno polico, pusti 12 ur ležati, nato pa se prične soljenje. Solimo sir na ta način, da gornjo stran sira potrosimo s čisto soljo, zavijemo sir v čist platnen, v slani vodi (na 1 liter vode 20 dkg soli) namočen prtič in položimo zopet na polico, to storimo vsakih 24 ur ter vsakokrat sir obrnemo in namažemo s soljo drugo stran sira. V 8 do 14 dneh je na ta način soljenje končano. Ako pa si hočemo to soljenje prihraniti, osolimo že mleko, še predno smo je usirili; v tem slučaju damo na vsakih 10 l mleka 3 dkg, oziroma na 1 l mleka 3 g soli.

Po končanem soljenju, oziroma če smo osolili že mleko, po končanem stiskanju, mora sir še zoreti. Zorenje se vrši najbolje v bolj vlažni kleti, ovit v prtič ali pa tudi gol. Vsekakor pa je treba sir tekom zorenja večkrat obračati, najboljšo vsak dan, ter češče umiti s slano vodo. Po 5 do 8 tednih je tudi zorenje končano in s tem sir gotov.

Kakor iz gornjega razvidno, je naprava tega sira prav enostavna. Razen oblikovala in toplomera ni treba nobene posebne priprave, ker primerni lonci, lesen nož in vilice ter platnene prtiče imamo itak v vsakem gospodinjstvu. Oblikovalo in toplomer si moramo nabaviti le enkrat, pa to nas vse skupaj ne stane niti

30 Din. Sirišče moramo pač vedno kupovati, ali tudi to je prav poceni, ker tableta za 5 litrov mleka stane le pol dinarja. Izdatki so torej prav malenkostni, delo enostavno in ako se sirjenje udomači v naših kmetijskih gospodarstvih, bodo gospodinje dostikrat rešene skrbi, kaj dati delavcem in družini za malo južino ali malico.

Približno iz 10 l kravjega ali pa iz 5 l ovčjega mleka dobimo 1 kg sira.

Mleko lahko tudi preje posnameemo in šele iz posnetega mleka napravimo sir, ki bo tudi dober, dasiravno seveda slabši, kakor iz neposnetega. Naprava sira iz posnetega mleka pride v poštev zlasti za one kmetovalce, ki posnemajo s posnemalniki in delajo iz smetane maslo; ti na ta način mleko res popolnoma izkoristijo.

Seveda najbrže ne bo vsak takoj pri prvem poskusu napravil prvovrstnega sira, vendar zato ni treba obupati, ker nekaj vaje je tudi tukaj treba. Glavno pa je paziti, da ni mleko kislo, da je pravilna toplota 35 stop. C) mleka, paziti nadalje na zadostno stiskanje in na največjo snago in čistočo potrebnega orodja. Po kratki vaji in morda par ponesrečenih poskusih bo sirjenje vsakemu igrača.

Dolinar.

Kako sem se vozil prvič v aeroplanu.

Med Beogradom in Zagrebom vozi redno vsak dan poleg železnice tudi aeroplan za navadne potnike. Iz Zagreba vozi letalo zjutraj okoli 6. ure, a iz Beograda (Zemuna) ob 4. uri popoldne. Ko sem v torek, dne 3. julija, bil po poslanskih opravkih v Beogradu, srečam tam g. Welleja, industrijca iz Krčevine pri Mariboru. Vpraša me: »Ali se pelješ danes v Maribor? Poskusiva se peljati z aeroplanom!« Mislim sem si: Korajža

»Agata, oj moja Agata,« zakliče naenkrat Herberstein z glasom, ki je izrazil vso bol ločitve ter privije svojo nevesto k sebi in nasloni njeno glavo na svoje prsi.

»Povej vendar dragi, kaj ti teži srce, vem, da mi moraš nekaj razodeti, o ne muči me, vse hočem vedeti, ker vidim, da trpiš.«

In pogledala ga je tako milo in solza je zaigrala v njenih očeh.

»Ljubljena Agata, saj veš, da si mi najdražje bitje na svetu in ker te ljubim, hočem tudi tvojo srečo. A zapreke se nama delajo, zato moram sedaj ravnati, a odločno in hitro.«

Friderik Herberstein je držal Agato, za desnico, ki se je tresla od razburjenja, z drugo pa je gladil njene krasne lase, ki so se vsipali v dveh močnih kitah nad tilnikom navzdol.

Povedal ji je vse, kar se je zgodilo med njim in njegovo materjo, ki hoče prepričati na vsak način njuno zvezo in kaj je določil z župnikom Morenusom.

Agata je zaihtela globoko, ko je zvedela, da se mora njen zaročenec posloviti. Nagnila je svojo glavo na prsi svojega izvoljenca in dolgo ni spregovorila.

»Pomiri se Agata,« jo tolaži Friderik, »ko sva

poročena, ti nikdo nič ne more, dokler se ne vrnem, potem pa greš z menoj na grad Hrastovec kot mlada graščakinja.

»O moj Friderik, drzno je tvoje početje, bojim se, da ne bi imelo to hudih posledic, tvoja mati me ne trpi, bojim se najhujšega.«

»Ne misli na to; dokler sem jaz pri tebi, se ti ne more nič zgoditi, ostali čas pa si pri očetu v mirnem zavetju.«

Agata se je pomirila pri teh besedah, nasmehljala se je in srčno stisnila svojemu ženinu roko, kakor bi se hotela zaupati njegovi zaščiti.

»Čas hiti, dragica moja, pogovoriti se moram še s tvojim očetom zaradi poroke.«

»Ali sanjam, dragi, da se vrši že jutri poroka, čisto nisem pripravljena na to.«

»Ni treba nobenih priprav,« meni Herberstein, »glavno je, da obvestiva tvojega očeta, da se vse izvrši po načrtu.«

»Čisto sem razmišljena, kar misliti ne morem, da je vse to res; da, poglēj v hišo, oče je gotovo v sobi, še ravno prej sem ga videla.«

Rekši prime svojega zaročenca za roko in oba stopata proti gradiču. Večerno solnce je ravno pošiljalo svoje zadnje žarke, ki so se odbijali od

Sadje v gospodinjstvu!

Sadje najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, kupite v Tiskarni sv. Cirila. Knjiga stane 24.- Din.

velja! Tovariša Bedjanič in Vrečko se že dolgo časa pripravljata na zračno potovanje, zakaj pa bi ju jaz ne prehitel! Kupim si karto, katero so mi dali za polovično ceno in popoldne ob treh se peljem s parnikom iz Beograda preko Save in Donave v Zemun, kjer je na velikem travniku pristanišče za zračne ladje aerodrom. V velikanski lopi je pripravljenih deset velikih železnih ptičev, ki vozijo na vse strani. Za nas so določili zrakoplov imenovan »Skoplje«. Ta zrakoplov je podoben veliki ribi, v njenem trebuhu je prostor za potnike. Zračna ladja je sprejela samo 5 potnikov. Sedeži so tako urejeni kakor v avtomobilu. Prtljago shranijo v poseben oddelek. Sediš pa čisto udobno. Mislil sem, da nas bodo privzeli, da v slučaju, če bi se zračna ladja preokrenila, ne pademo na zemljo. Ali vsega tega ni nič. Prostor, v katerem sediš, je popolnoma ograjen, a na vse strani imaš mala okna, da vidiš, kje se voziš. Ko je začel motor delovati in ropotati so nas spravili v kabino. Neka ženska, suha kot trta, je stala zraven letala in si je brisala oči. Vprašam, kaj ji je. Pilot (vodja letala) mi pravi: »Ta da ma hodi vsak dan skozi celi teden k aeroplanu, ali kadar bi morala vstopiti, pa ji mine korajža.« Kdor nima dobrih živcev in nima korajže dovolj v svojih magacinih, naj raje ne hodi na to pot!

Točno ob štirih popoldne smo sfrčali kakor ptica v zračne višine. Polet je bil brez pretresljajev in brez nagibanja. Mirno, naravnost prijetno je bilo to plavanje proti nebu. Kazalec na uri, ki kaže višino, nam je povedal, da smo bili v petih minutah že 500 m visoko, čez par minut pa smo viseli nad 900 m v zraku. In tako smo plavali vedno do Zagreba do 900 do 1250 m nad zemljo. Sam sebi sem se čudil, ker se niti za trenutek nisem razburil. Ko sem gledal iz zračnih višav na zemljo, mi srce ni nič drugače »kucalo«, kakor na-

vadno. Zračna ladja je drvela z velikansko brzino 170 do 190 km na 1 uro. To je dva- do trikrat hitrejše, kot drvi brzovlak med Pragerskim in Mariborom! Če pa vzameš brzino konjiškega, prleškega in prekmurskega vlaka, potem je frčala naša zračna ladja desetkrat hitreje! Človeška pridnost in pamet skupno s Previdnostjo božjo res ustvarja čudeže!

Vožnja po zraku ob tako sijajno lepem vremenu, kakor smo ga imeli tokrat, je nekaj nepopisno lepega in božanstvenega! Kamor ti zre oko, povsod vidiš lepoto naše zemlje. Ako nikjer drugod, visoko v zraku se pa moraš nehote spomniti Stvarnika, ki je oblagodarił zemljo z mnogimi krasotami. Človek, kako mali si v primeri z vsem tem, kar samo tukaj vidiš! Brezverci, skrijte se! Pomislite, kdo je bil v stanu, da je vse to ustvaril!

Pod nami so se razprostirala nepregledna bogata žitna polja Srema in Vojvodine, pšenica je dala s svojo zlato-rumeno barvo poseben sijaj širni okolici. Sava se vije kot velika kača na meji med Sremom in Bosno, na drugi strani vidiš v daljavi Donavo, malo višje Dravo. Lep je pogled in razgled z visoke gore, ali niti od daleč se ne da primerjati razgledu, ki ga imaš z višine 1000 m v zraku! Pod nami so se vile ceste in železnice. Vlak je izgledal, kakor da bi dirjala miška po cesti.

A ni bilo vsem potnikom tako lepo! Z nami se je vozil Hrvat, ki je že kmalu, ko smo se dvignili v zrak, postal smrtno bled. Njegova narava je bila prešibka za zračne višine. Želodec se mu je spuntal. Prijela ga je morska-zračna bolezen. Na zadnjem delu zračne ladje je prostor, ki je že določen za take slabiče. Revez je ves čas bruhal, dočim smo vsi drugi bili zdravi kot ribe v vodi. Prijatelj Weletu pa se je zgodila mala nesreča. Pri okencu je podržal svoj lep nov slamnik iz ladje. Silna brzina, ki je rezala zrak, pa mu je odtrgala

gornji del klobuka, ki je sfrčal nazaj v smeri proti Beogradu. Žalostno je njegov lastnik gledal za njim v bojazni, da bo doma od svoje Karoline dobil primerno pokoro.

Kmalu po 6. uri smo že bili v bližini Zagreba. Daljava med Beogradom in Zagrebom znaša okoli 400 km, to je dvakrat tako daleč, kakor je iz Maribora preko Ljubljane do italijanske meje pri Rakeku. Aeroplan je frčal v ravni črti Beograd, Sremska Mitrovica, Brod ob Savi, Pakrac, Zagreb. Kakor je bil miren polet ob začetku vožnje, tako sijajno mirno in brez guganja se je letalo »Skoplje« v velikih kolobarjih spuščalo k tlam. Bilo je točno pet minut čez četrt na šesto uro, ko smo pristali na zagrebškem zrakoplovnem pristanišču. Dasiravno smo bili potniki cel pot izvanredno korajžni, se smo vendar čutili prav varne šele, ko smo stali na trdih tleh majke zemlje. Vsi smo kakor na komando vskliknili: Hvala Bogu! Proti koncu vožnje se je tudi potniku Hrvat želodec poboljšal. Vodja zrakoplova, kateremu smo se zahvalili za brezhibno vodstvo zračne ladje, nam je pripovedoval, da smo imeli ves čas močan veter in da je radi tega moral voditi zrakoplov izredno visoko. — Kako hitro smo se vozili, se vidi samo iz tega: Brzovlak vozi iz Beograda do Zagreba 10 do 12 ur, a mi smo rabili samo 140 minut!

Družba, čije last so aeroplani, nas je z avtom zapeljala v Zagreb na Jelačićev trg. Z vlakom sem se kmalu odpeljal v Maribor. Dočim rabimo z brzovlakom iz Maribora do Beograda 16 ur, sem bil v Mariboru iz Beograda v 8 urah. Od skrbne žene sem bil seveda v obilni meri pokaran za svojo drznost, da sem brez njenega dovoljenja bil v zraku. Hotela je, da ji obljubim, da tega nikdar več ne storim, ali jaz sem si na tistem mislil: Če bo le količkaj prilika, pa se zopet peljemo po zračnih višavah

Franjo Žebot.

belih hramov po Zavrhu in cerkvah Sv. Antona in Andraža.

Friderik in Agata sta stopila skoz prostrano vežo v visoko dvorano, ki je služila kot sprejemnica in obednica.

Štefan Nürnbergger je sedel pri mizi ter pregledoval spise o vodstvu gospodarstva. Že so se mu začeli beliti prvi lasje na glavi in na obrazu so bile videti gube. A kljub temu je bil videti še čvrst in pri najboljši moči.

»Kaj pa vaju privede sem,« meni Nürnbergger prijazno z lahkim nasmehom, zloži spise na kup ter vpre svoj pogled na ravno vstoplo dvojico.

»Morava govoriti z vami, dragi oče,« odgovori Herberstein celo resno.

»Kaj pa tako važnega,« vpraša Nürnbergger, ki je videl Herbersteina sicer vedno veselo razpoloženega, danes pa naenkrat zamišljenega.

»Oče, moj ljubi oče,« povzame besedo Agata razburjena, »moj Friderik mora v vojsko takoj in jaz ostanem sama.«

»Da, dragi oče, tako vaš imenujem odslej, iti moram, a urediti hočem še prej vse in zato sem prišel.«

»Vsedi se vendar,« pozove Nürnbergger in primakne stol, »ti pa Agata prinesi malo okrepčila,

ker zunaj je velika vročina in grlo je postalo suho.«

»Agata je urno vzela ključ ter izginila iz sobe, ne da bi pozabila pogledati še enkrat na svojega zaročenca, ki je sedel med tem poleg svojega bodočega tasta.

»Kdaj tedaj moraš odriniti,« vpraša Nürnbergger po daljšem molku.

»Pojutrišnjem zjutraj, pripravljeno je že vse, treba je samo zasesti konja, a urediti hočem še zadevo zaradi Agate.«

»Kako misliš to, saj Agata ostane pri meni in je na varnem.«

»To je ravno njena sreča,« meni nekako veselo Herberstein, »a jaz ji hočem dati tudi svoje ime, mislim se poročiti z njo jutri ponoči.«

»To mi je novo in nepričakovano,« meni Nürnbergger, »pa kako misliš to izvesti, ko vendar veš, da ti nasprotuje mati?«

»Ravno to je, kar me sili že zdaj k temu koraku,« odvrne Herberstein ter razloži Štefanu Nürnbergger vse, kakor je določil z župnikom Morenusom.

Dalje bo sledilo.

Plakate za veselce in prireditve naročajte v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Želite li se dopasti?

Ako želite biti lepi, obdržati svoje lice mladeniško sveže, svojo kožo elastično in baržunasto, svoje lase lepe in bujne, tedaj rabite za dnevno nego svoje lepote

1. ELSA-MILO ZDRAVJA IN LEPOTE, katero ni samo parfimirano toaletno milo, temveč vsebuje v sebi tudi medicinsko preiskušane, dobro delujoče sestavine, katere prodirajo v Vašo kožo in jo vzdržujejo zdravo, lepo, mlado in Vašo zunanost mladeniško sveže.

Fellerjeva prava mila zdravja in lepote so:

Elsa lilijine mlečno milo

Elsa rumenjakovo milo

Elsa glicerini milo

Elsa boraks milo

Elsa katranevo (šampon) milo

Elsa milo za brijanje.

Poiskusite jih! Nikdar ne bodele rabili druga mila!

Za poskus 5 komadov Elsa mila z omotom in poštine vred 52 Din.

2. FELLERJEVO PRAVO KAVKAŠKO POMADO ZA ZAŠČITO LICA IN KOŽE, ona Vam izgleda gube in brazgotine, dela kožo gibko in nežno, briše sledove staranja, vstvarja mladost in lepoto. Izenadilo Vas bo, s kakšno brzino izginjajo solnčne pege, kožne brazde, rudečilo nosa, mozolji, zajedavci in drugi vsakovrstni nedostaki kože.

3. FELLERJEVO MOČNO POMADO ZA RAST LAS, katera preprečuje izpadanje las, prerano osivljenje, čisti lasne luskinje, dela lase mehke, gibke, bujne ter pospešuje njih rast.

Za poskus 2 lončiča ene, ali po 1 lončič od vsake Elsa pomade z omotom in poštine vred za 38 Din.

V Vašem interesu je, da pošljete denar vnaprej, ker plačate po povzetju radi poštinih stroškov 10 Din več. Naročila nasloviti jasno: Lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 541, Hrvatska.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6°/_o

na trimesečne odpovedi po 8°/_o

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svoje bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debele,

Na drobno in na debele.

Proda se ugodno in po ceni parna mlatilna strojna garnitura s prevozno lokomobilom 4 HP trdke Hofherr & Schrantz Clayton Shuttlewort d. d. Wien z obsežnim delokrogom, izmlati dnevno 1 vagon. Vpraša se pri Karolu Kresnik, Maribor, Državna cesta 22. 804

Zmagovalka

u tekmi za najmanjo ceno je Suttnerjeva prava švicarska budilka št. 105

Ona ima zaneslj. Ankarjev stroj vkljub 3 l. jamstvom le Din 64-20

Ravno tako prava švicarska žepna ura št. 100 Ankarjev stroj Remontoir-Roskopf samo Din 49-60

Anker-Remontoir-Roskopf št. III z 3 letnim jamstvom za samih Din 69-20

po povzetju ali vnaprej poslani vsoti.

Noben riziko! Kar ne dopade se zamenja ali denar vrne.

Veliki ilustrovani cenik ur, verižice, zlatih in srebrnih predmetov vseh vrst kakor tudi cenik stotine drugih up. rabnih predmetov dobite brezplačno, ako pošljete svoj natančni naslov

Svetovni hiši ur H. SUTTNER - LJUBLJANA št. 992

Borovnice

plačuje najbolje Podravska industrija sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 8. 758

Sprejme se pri dobri plači in deputatu kravar — Schweizer — z tremi delavnimi močmi, ki zna vedo. Oskrbništvo graščine Slivnica pri Mariboru.

796

BRUSNICE

ponudite Podravske industrije sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 8. 762

Najvarneje in najugodneje se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno paznjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.

Vaš Thürpil je kot edino obstoječe odvrta-
čajoče sredstvo pri driski telet celo v najtež-
jih slučajih čudeže delal. O Thürpilu se
lahko samo ugodno pove.

L. D. ekonom in U.

Thürpil se dobi pri živinozdravnikih in
lekarnarjih. Zahtevajte pristen Thürpil in
odklanjajte nadomestilo.

Edini izdelovatelj:

CL. LAGEMAN, CHEM. FABRIK AACHEN.

Zastopstvo:

»Lykos« Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 3.

Višnje Maline

in temnerudeče šrešnje
prodaste najbolje pri Po-
dravski industriji sadnih
izdelkov, Maribor, Trubar-
jeva ulica 9. 759

kupuje po najvišji ceni
Podravska industrija sad-
nih izdelkov, Maribor,
Trubarjeva ulica 9. 760

BLAGO

Za ženine in neveste,
svileni robci, platno,
hlačevina i. t. d. i. t. d.

se dobijo po naj-
nižjih cenah pri 84

L. TRPINU

Maribor, Glavni trg 17

Do sedaj najcenejša trrdka v državi!

Skladišče: Meinel & Herold

Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.

R. LORGER, MARIBOR, ŠT. 106-A.

Violine od Din 95.— d. Ročne harmonike od

85.— Tamburice od Din 98.— d. Gramofoni od

345.— Zahtevajte naš veliki katalog, katerega

Vam pošljemo brezplačno. 769

Najlepše kolje

cepano in rezano se še prodaje pri trrdki

Straschill in Felber

817 Maribor, Pristaniška ulica šte. 8

Preozem restavracije!

Čast mi je sporočiti cenj. abonentom in občinstvu
sploh, da sem z 1. julijem t. l. preozela dobroznano
brezalkoholno restavracojo „Pri zvezdi“

Maribor, Pod mostom 11, kjer bodem nudila po do-
sedanjih nizkih cenah (Din 7 50 kosilo in Din 5.—
večerja) obilno in okusno domačo hrano. Za obilen
obisk se priporoča **ANA LJUBI**,
bioša najemnica restavr. kuhinje hotela „Kosovo“

Kupim veliko posestvo z
obrtjo v večjem kraju. Na-
slov v upravi pod Novi
dom. 807

Vaš denar ima pri meni večjo vrednost!

Vi kupite pri meni po zelo
zmernih cenah prav dobro
blago. Počastite me s svojim
obiskom in pretehtajte sami
resničnost gornje trditvel

KOLARIČ FRANC,
trgovina, **APAČE**

668

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko
cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obreste-
vanje vlog na vknjižbe in v tekočem računu. 12

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

LJUDSKI POSOJILNICI V CELJU

REGISTROVANI ZADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad
Din 60.000.000. — Posojila
na vknjižbo, poroštvo ter
zastavo pod najugodnej-
šimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-
sestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega
jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmetski posestniki,
Ljudska posojilnica je Vaš
zavod. Poslužujte se ga!